

УВОДНИК

Пореска конфузија

Пише Мирољуб Јовановић

Колики ће порез 2011. године плаћати власници свега што се подводи под категорију имовине? Е, то је енigma. Покушавали су многи, што би се рекло - поради себе, да изведу неку рачунницу о будућој „тежини“ овог намета, али то још никоме није пошло за руком. Једноставно, нема рачунања ако нису познати „множитељи и делиоци“, а они нису познати зато што је само за протеклих петнаестак дана у јавност дошло више различитих, па и контроверзних података за ову пореску математику.

Тачније, Министарство финансија најавило је измене у Закону о имовини, који управо ових дана усваја Скупштина у „пакету“ са буџетом. Најава је пала, намерно или случајно, баш пошто је Борис Тадић јавно рекао да од богатих треба узети нешто (кад већ неће сами да дају) да би се дало сиромашним, а то се најбоље може урадити опорезивањем. Сви су претпоставили да ће измене имовински закон послужити за спровођење председникова речи у дело, али 'обеш'.

Као да се Тадић и Министарство са Дијаном Драгутиновићем на чelu ич нису „разумели“, па је доминантни коментар на законске промене био „Уместо богаташа страдаће грађани“. Међутим, одмах затим, вероватно под утицајем јавних „одјека и реаговања“, предлагач закона почeo је да емитује нове информације, које су у целу причу унеле забуну и конфузију - сто посто.

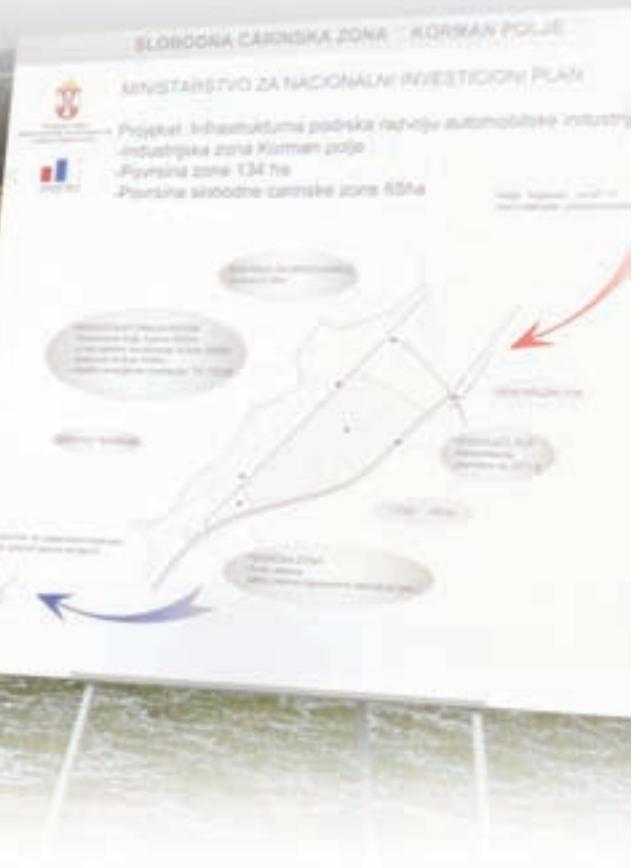
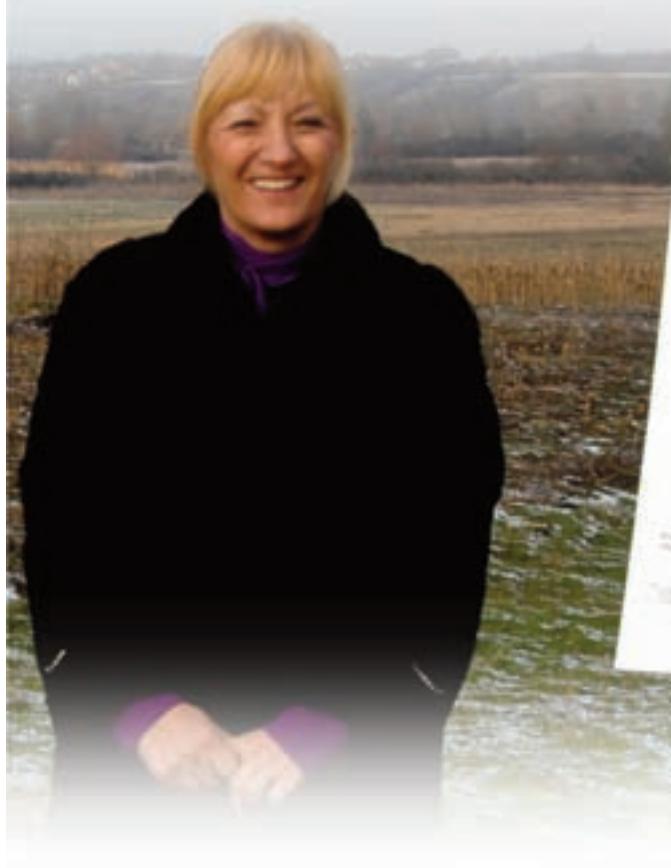
Дакле, прво је предложено да за опорезивање имовине грађана важи јединствена стопа на годишњем нивоу од 0,4 посто, па би, рецимо, за стан од 50.000 евра порез био 200 евра, наравно у динарима. Основица се умањује за проценат амортизације за сваку годину по 0,8 посто, а онда долaze и друге олакшице (социјални критеријуми) која за годишњи порез од 20.000 динара могу бити до 10.000. Рачун је, међутим, одмах показао да се овај намет повећава четири-пет пута у односу на досадашњу висину и да ће он највише погодити оне грађане који располажу тек толиком имовином да живе скромно и пристојно.

Истовремено је потегнуто питање која ће вредност имовине бити узета као основица и одговор је био - тржишна вредност. Дакле, не књиговодствена (која важи за правна лица) која је често симболична. На то је реаговао део стручне јавности с предлогом да треба узети употребну вредност, јер тржишна важи за обрачун пореза на промет када се, на пример, стан продаје па због добре локације може да се „убије“ и цена која знатно премашује његову реалну вредност с обзиром на услове и комфор који нуди.

После свега оглашава се Министарство финансија и саопштава да ће се за пореску меру узимати „прилагођена вредност“, за коју су прво у Пореској управи рекли „никад чули шта је то“, а истим коментаром прије дужи су се и сви који иоле знају економију. На крају је Министарство, ваљда у покушају да заустави све спекулације за које је само криво, решило да пресече ствар саопштавајући да „пореска решења за 2011. не могу бити увећана за више од 60 одсто износа на решењу за 2010. годину“. Тиме је, дефинитивно, запечаћен сваки напор да се простим рачунским путем израчуна колико додатне треба одвојити паре за порез на имовину.

Када ових дана закон буде усвојен, можда ће понешто бити јасније, али ће се тек отворити нова и тешка страна приче у локалним самоуправама. Наиме, порез на имовину је њихов приход и за „рад са грађанима“ задужене су општинске и градске пореске управе. Другим речима, држава овај врућ кромпир, спечен (или препечен) најкоји ватри, гура у руке локалним властима, које ће бити на муси и свакако у жестоким конфликтима са својим грађанима - објашњавајући им шта су то смислили за конописци у Београду. То је прљава игра у којој централна власт издиктира правила, а онда се курвinski извуче из ње и све консеквенце, значи и одговорност, свали на људе који су били само неми посматрачи кројења пореске политike.

**Дивостин уместо Корман поља
Лакше за државу
горе за Крагујевац**

РЕЗУЛТАТИ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ
У КРАГУЈЕВЦУ

Преполовљен
број
радника

ПРОБЛЕМИ
ОБОЛЕЛИХ ОД РАКА

страница 6.

ПРЕОПТЕРЕЋЕНОСТ
ЂАКА

Све више часова,
све мање
знања

страница 8.

страница 9.

ДРУГА СТРАНА

Слоїани

Пише Драган Рајичић

Што би рекао дотични ја, још се нисмо померили с места, али то не сме умањити значај пређеног пута! Елем, реизабрани председник ДС-а, који је уједно и главнокомандујући у држави, Премијорски Борис, послао нам је са конгреса својих верних следбеника главну поруку да „Србија не сме да стане!“

Иако је овај импресивни слоган којим ће његови верници тек да мантрају, изговорио док је из познатих разлога више стајао на оној штаци него на својим ногама, порука се међу верујућима (у њега!) сјајно примила још у Сава центру. Бројачи потпредседничких гласова, наиме, нису стали ни после сат времена од обављеног гласања, него су исте 'ватали' скоро целу ноћ. Затајила техника, али са техником су могуће и горе ствари. Ево, да мени неко по партијској линији додели да возим авион, ја бих то скрао већ на првој војници, па би било и крви до колена.

оих то скрај вен на првој вожњи, па ои било и крви до колена.

Не сме, дакле, Србија да стане, јер кад ми једном станемо више нас ништа не може зауставити! Морамо ићи само напред, да бисмо видели куда то води! Ово сам опет мало цитирао себе, да допуним председникову мисао, којој, руку на срце, такође треба добра штака ако жели да поживи који дан дуже од оног дана када је изречена. Мантраће његови верници њоме даноноћно, као они Слобини некад са слоганом „Тако треба”, али како је практика увек јача од теорије, тако ће их сам живот демантити из сваком кораку.

демантовати на сваком кораку.

Погледајмо, уосталом, домете главне конгресне поруке и из овог угла. Док председник највеће партије и државе, ничим изазван, шири оптимизам и позитивну енергију, њу обесмишљавају својим субверзивним понашањем сами грађани због чијег добра и гласова су се и он и његови коалициони партнери у овом саставу и окупили. Како? На разне начине. Једни умиру од глади и зиме, користећи такорећи први хладни талас да нашим доброчинитељима задају тако низак ударац. Други дижу галаму због својих здравствених проблема. Зинуло им дупе, да извините, да обаве извесне хируршке операције баш сада када Томичине болнице немају доволно ни газе. Цаба њима причати да Србија не сме да стане кад они само на то своје дупе мисле.

Трећи неће никде да путују. Укинеш им визе, али они не мрдају из своје авлије ни за живу главу. Сваки динар, кажу, чувају за 'леба, као да је све у храни. Да зло буде веће, много више их је путовало и иностранство док нам нису биле укинуте визе, тј. пре него што се наш главнокомандујући сетио да Србија не сме да стане. А како да не стане кад се то набило у подруме и шупе, стегло онај 'леба са обе руке и не можеш га одатле померити ни помоћу бољих трикова од овог председниковог слогана.

помоћу болових грикова од обог председниковој слогани.

Ни четврти не само да нису ништа бољи него су и најбољнији. Од њих се састоји српска просечна породица, која, није тешко претпоставити, такође подрива државну амбицију наших конгресмена. Њима, тј. њој, просечној породици, према последњој статистици недостаје 220 евра за потрошачку корпу. Као да гледам благодарног Бориса како над том информацијом љутито шкргуће зубима, свестан да је продавати оптимизам онима који не могу да зараде ни за оно што треба да поједу исто што и продавати им рог за свећу.

што и продавати им рог за свену.

Овде бих се зауставио да резимирам причу о Србији која не сме да стане. Из приложеног је јасно да је овај слоган преурањен. Мало се главнокомандујући затрчао са једном ногом. Србија не сме да стане, то да, једног лепог дана, али сада би много боље пио воду слоган: „Србија мора да се помери из места!“ Осим ако нас они који брину о нама нису већ укопали за сва времана!

У комплексу отворених базена, на углу улица Краља Милана четвртог и Базенске, градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић и министарка спорта и омладине Снежана Самарцић Марковић положили су у уторак камен темељац, чиме је званично почела градња затвореног базена.

Реч је о објекту површине 5.643 квадратна који ће, осим самог базена олимпијских димензија, имати и трибине за 300 посетилаца, кафе ресторан и новинарску ложу.

- Као и сви ви, срећан сам данас, јер кад почињете неке послове имате зајартане шиљеве, а један од тих, када смо добили мандат од грађана, био је и затворени базен. За десет месеци даће Бог да се у њему и окупамо, изјавио је градоначелник Стевановић.

Министарка спорта сматра да се љубав према спорту показује и конкретним потезима, као што је овај.

- Задовољство ми је што започињемо ову капиталну инвестицију значајну, не само за спорт Крагујевца, већ и целе Србије. Кад то кажем, озбиљно то и мислим, јер је спорт једна од наших најуспешнијих грана и зато имамо моралну обавезу да га подржавамо улагањима. Ово је прилика да што више деце научи да плива, као и да се у Крагујевцу и Шумадији развију разни водени

ПРВЕ ЛОПАТЕ ГРАДОНАЧЕЛНИКА И МИНИСТАРКЕ

ПОЛОЖЕН КАМЕН ТЕМЕЉАЦ ЗА ЗАТВОРЕНИ БАЗЕН

Родиће се за девет месеци

Уз базен олимпијских димензија са трибинама од 300 места, биће кафе ресторан и новинарска ложа

Средства за изградњу од 364 милиона динара заједнички обезбеђују Министарство омладине и спорта и град Крагујевац у размери пола-пола, а извођачи су београдске фирме „Денеза М

инжињеринг“ (посестрима фирмe Милана Бека) и „Пројект-монтаж“. Рок за завршетак радова је десет месеци.

Н. С.

спортиви. Осим тога, када говоримо да земља треба да се децентрализује, то се управо ради на овај начин, инвестирајем широм Србије у свим регионима, истакла је министарка, а затим се са заштитном кацигом на глави прихватила лопате.

НАЈАВЉЕНА ИЗГРАДЊА ЈАВНЕ ГАРАЖЕ

Заинтересован инвеститор из Турске

Наредних дана требало би да буде расписан јавни позив за продају земљишта на коме ће коначно бити изграђена јавна гаража. Предвиђена локација је површине 11,4 ара и налази се у Улици Бранка Радичевића, у близини посластичарнице „Срце“, на месту где је сада паркиралиште са наплатном рампом. Почетна цена на лиценцији износиће 43.860 бодова (евра).

Планом детаљне регулације овај простор намењен је искључиво за јавну гаражу која ће имати подземни и надземни део. Док у подземном делу не постоји ограничење у погледу спратности, надземни део може имати приземље, спрат и кров, који је такође предвиђен за паркирање возила. Од укупне површине 75 одсто је намењено искључиво за гаражу, док је преостали део планиран за пословне објекте.

Рок за завршетак је годину дана од започињања радова и мада се званично не говори ко је „бацио око“ на ову парцелу, процурела је вест да је за овај посао највише заинтересован један инвеститор из Турске.

НА ЛИЦИТАЦИЈИ ПРОСТОР САДАШЊЕГ ПАРКИНГА У УЛИЦИ БРАНКА РАДИЧЕВИЋА

То да су потенцијални финансијери из иностранства, мада ће тек након јавне лицитације бити познат купац, у „Заједно за Шумадију“ прошле недеље најавили су да ће велику јавну гаражу вероватно градити странци.

Према речима члана Градско, већа за инвестиције и развој Небојша Васиљевића, у последња

два месеца повећано је интересовање, махом страних, инвеститора расположених да уложе новац у послове у Крагујевцу. Судећи по томе, Васиљевић је рекао да се следеће године могу очекивати већи приходи од продаје локација и накнаде за уређење грађевинског земљишта.

Г. Б.

НЕОПХОДНА ИЗРАДА НОВИХ ДЕТАЉНИХ ПЛАНОВА

Булевар до Опорнице

Због изградње Улице Интернационалних бригада у дужини од три километра (улас у град из правца Тополе) и два километра Улице Душана Ђорђевића која се укршта са поменутим правцем, као и наставак Улице Саве Ковачевића до скретања за Бозман, потребни су нови планови детаљне регулације

Пише Александар Јокићевић

У дневни ред седнице Скупштине града од 24. децембра увршћене су четири одлуке о изради планова детаљне регулације. Планска документација је основ да би се наредне године део Улице Интернационалних бригада у дужини од три километра (улас у град из правца Тополе) претворио у булевар са четири траке. Планиран је и нови асфалт за два километра Улице Душана Ђорђевића која се укршта са поменутим правцем. Радиће се наставак Улице Саве Ковачевића до скретања за Бозман, као и инфраструктурно опремање радне зоне уз Лепенички булевар, од „Метроа“ па наредна четири километра, до границе коју покрива Генерални урбанистички план Крагујевца.

Реч је о веома значајним пројектима који омогућавају даљи развој града, а сви садржаји су, иначе, предвиђени ГУП-ом. Израда планова детаљне регулације је, како објашњава Звонко Михић из Дирекције за урбанизам, редован поступак. Неопходна је збор прецизног дефинисања и решавања имовинских односа у новом захвату саобраћајница и комерцијалних зона.

Планска подлога

Улица Интернационалних бригада ће до Споменика црвеноармејцима у Опорници добити булеварски профил. У оквиру овог пројекта дефинише се и кружни ток у Петровцу у који се уливају Улица Душана Ђорђевића, Петровачка магистрала и будућа Северна обилазница.

Улица Душана Ђорђевића је правац према Новом Милановцу и Реснику, где ће се формирати регулација саме улице у дужини од два километра, од укрштања са Интернационалним бригада до Петровачког гробља. Радови у Саве Ковачевића су наставак већ започетог пројекта и додатне ће се од моста на реци Ђугашница, односно од Петровачке магистрале, профил од четири саобраћајне траке наставити до скретања за Бозман, што је заправо тачка укрштања са будућом Северном обилазницом. Треба ли подсећати да је тај део пута према Јовановцу овог тренутка изузетно лошем стању.

- Главни пројекти урађени, а планови детаљне регулације ће омогућити решавање имовинских односа, мада се водило рачуна, где год то постојећа регулација саобраћајница дозвољава, да захвати будућа на градском земљишту, а врло мало на приватним поседима, наводи Михић.

План детаљне регулације радне зоне уз Лепенички булевар је, такође, веома значајан. Интересовање инвеститора за лоцирање комерцијалних и производних објеката дуж магистралног пута према Баточини је, тврди се, велико.

- Планом детаљне регулације желимо да такозвану радну зону уз аутопут која се простира 100 метара лево и десно од пута додатно активирамо. Неспорно је веома атрактивна и град је мањи део локација већ дао у закупе, а обухватом у дужини од око четири километра до границе ГУП-а, што покрива отприлике 110 хектара, и изградњом неопходне инфраструктуре и сервисних саобраћајница број потенцијалних инвеститора ће бити и већи. Ови планови треба да омогуће да земљиште уђе у промет, да се с пролећа 2011. године огласе лицитације за одређене локације, објашњава Михић.

Има ли пару?

Да ли ће пут од градских планова до реализације бити „проходан“ ипак зависи од буџета, делом градског, делом републичког. Вељко Мерџан, директор Предузећа за изградњу града, које ће и бити задужено за реализацију, односно, надзор над извођењем радова, подсећа да су улице Интернационалних бригада и Душана Ђорђевића, као и кружни ток у Петровцу свакако део јединственог пројекта који ће се са по 50 одсто средстава финансијати из градског и републичког буџета, због значаја ових магистралних праваца

Према пројектној вредности укупна инвестиција са урачунатим јавним осветљењем је око 700 милиона динара, а осим тога град ће сопственим средствима финансијати воду, фекалну и кишну канализацију за Улицу Душана Ђорђевића у износу од око 100 милиона динара.

- Већ смо кренули у обележавање захвата како бисмо по изради планова детаљне регулације знали на чему смо и ушли у решавање имовинских односа. Овај правац је значајан јер представља улас у град и магистрални правац се укршта са Петровачком и будућом Северном обилазницом.

С друге стране, чињеница је да је зона уз Лепенички булевар и пут за Баточину привлачна инвеститорима. Већ су ту „Интер гас“, „Санел“, „Агромаркет“, „Хеленик петрол“, од раније ТПВ и „Валидус“, па им се мора обезбедити приступ парцелама, јер ускоро ће започети планирану градњу хала, каже Мерџан.

Колико се инвеститора може уселити на будућих 110 хектара уз пут према Баточину ипак је незахвално прогнозирати. Можда је једној компанији потребно 10 хектара, а могуће је и да 10 инвеститора буде заинтересовано за по 50 ари.

Наставак Улице Саве Ковачевића финансираће се из градског буџета. С обзиром да ни то није мали залогај, око 800 метара, размишља се о две фазе радова. Још увек не постоји финансијска процена да ли се то може подржати из буџета за 2011. годину, али у сваком случају у првој фази радиће се две коловозне траке, а у наредној још две. Наредне или 2012. године свакако ће добити профил ширине 23 метра који се овог тренутка може видети од скретања код „Роде“.

ДИВОСТИНУ МЕСТОК ОРМАНП ОЉАЗ А „ФИЈАТОВЕ“ К ОПЕРАНТЕ

Лакше решење за државу, али горе за Крагујевац

Пише Милутин Ђевић

До прошле недеље никоме у Крагујевцу, па и Србији, не би пало на памет да доведе у питање долазак „Фијатових“ коопераната у Крагујевац и изградњу петнаестак производних погона у слободној индустријској зони „Корман поље“. Планови за изградњу неохондне инфраструктуре да би италијанске компаније изградиле фабрике у Корману су завршени, а извођачи радова су, тако се бар најављивало, само чекали лепо време у марту или априлу да би почели са радовима. Држава је на Корманском пољу прогласила јавни интерес и било је само питање дана када ће нерешени имовинско-правни односи бити коначно решени, а земља експроприсана. И то што је држава власницима земљишта нудила 350 евра, а они тражили 4.000 евра за ар, није се представљало као неочекан проблем.

Међутим, од прошле недеље као да се све променило. Томе је највише допринела изјава министарке за Национални инвестициони план Верице Калановић, која је рекла да држава сада, када је у питању локација где треба да буду изграђене фабрике „Фијатових“ коопераната, размишља и о алтернативном решењу.

- Власници парцела у „Корман пољу“ траже безобразно високе износе и тако угрожавају будућност највеће инвестиције у Србији. Нико не спори да је земља њихова, али постоји процедура како се остварују права ако сте не задовољни. Не знам колико још можемо да чекамо и шта су „превене линије“, али будући да су из „Фијата“ стигле примедбе, размишљамо и о алтернативним решењима, рекла је Калановићка Телевизији Крагујевац, наглашавајући да је 800 милиона динара предвиђених за инфраструктурно опремање Корманског поља ове године не распоређено на друге пројекте.

Иначе, према ранијим плановима изградња фабрика италијанских производија аутомобилских делова за прву уградњу у „Фијатове“ моделе аутомобила требало је да почне још у јулу ове године.

■ Још се ништа не зна

Да би алтернативна локација постала и она права неопходно је да се са њом сагласи и Влада Републике Србије, али пре свега Министарство одбране. Наиме,

ХОЋЕЛ ИК ОРМАНП ОЉЕ
ОСТАТИС АМОП ОЉЕ

МИНИСТАРКА ЕРИЦАК АЛАНОВИЋ
ПРОШЛЕЗ ИМЕУ З ОНИК ОРМАНП ОЉЕ

ма незваничним информацијама, већ је било разговора са министром одбране Драганом Шутановцем, који се наводно сагласио да некашања касарна у Дивостију, коју је у неколико наврата бомбардовала НАТО авијација, постане индустријска зона за потребе коопераната компаније „Фијат аутомобили Србија“. Касарна се простире на преко 150 хектара, а према ранијим плановима на том месту била је предвиђена изградња стамбеног комплекса, са пратећим садржајима. Цео простор Шумарица и Дивостија предвиђен је за станоградњу, без већих привредних објеката, али сада се све то доводи и питање.

Јасно је да држава има право и треба да размишља о алтернативним решењима, али је исто тако јасно да мора да испоштује одлуку које је сама донела. У случају експропријације земљишта у зони „Корман поље“ она то, иако је законски верификовала одлуку о јавном интересу, није урадила. Питање је и колико би инфра-

ња северне обилазнице истовремено значити и успоравање радова на јужној обилазници. Оправданост изградње јужне обилазнице се не доводи и питање, али рокови за њен завршетак могу да буду, најблаже речено, проблематични.

Према речима члана Градског већа за инвестиције и развој градских ресурса Небојше Васиљевића, ако би индустријска зона за „Фијатове“ кооперанте уместо на „Корман пољу“ била смештена на простор некадашње касарне у Дивостију, то би подразумевало убрзану изградњу северне обилазнице.

- Трасу саобраћајнице од Дивостија до старог београдског друма је једноставније и јефтиније изградити него јужну обилазницу. Приликом израде измене Генералног урбанистичког плана Крагујевац 2015. године предвиђена је и та могућност, рекао је Васиљевић. Да ли ће индустријска зона из „Корман пољу“ заиста бити премештена у Дивостију са сада се не зна. Има, међутим, и они који сматрају да и сама најава измење зоне из Кормана представља притисак на власнике земљишта у „Корман пољу“ да седну за преговорачки сто и са државом се договоре око цене земљишта која ће бити прихватљива за обе стране.

■ Крагујевчани љути на државу

Да је све под знаком питања и да се практично још ништа не зна посредно је потврдио и заменик градоначелника Крагујевца и члан тима задуженог за реализацију послла са „Фијатом“ Небојша Здравковић. Он је на захтев новинара да појасни идеју о пресељењу зоне у Дивостију кратко одговорио да је процес у току и да због тога није спреман да говори о „Корман пољу“ и касарни у Дивостију.

Челници локалне самоуправе били су, чини се, потпуно затече-

држава није успела да нађе заједнички језик око цене земље у Корман пољу, па зато већ касни инфраструктурно опремање ове индустријске зоне за „Фијатове“ кооперанте.

Пошто Италијани инсистирају на поштовању рокова, држава размишља о другој варијанти - простору бивше касарне у Дивостију, али такво решење прави проблеме граду, пошто је тај део предвиђен за нову зону становља

С друге стране, власници имања у „Корман пољу“ поздрављају најаву пресељења слободне зоне и локацијез аи зградњу фабрика.

Тако председник летос формираног одбора за заштиту права власника имовине на Корманском пољу Милан Урошевић каже да никада нису били против доласка „Фијатових“ коопераната и да су само хтели да се договоре око правичнен адокнадез ап арцеле.

- Држава нас већ годинама тера да се понашамо тржишно, а када смо ми то и учинили, сачекало нас је неразумевање и притисци да пристанемо на ниску понуду. Евентуалном одлуком о промени локације за „Фијатове“ кооперанте нико неће изгубити. Граду ће о-

ДА ЛИ СУ КОРМАНЦИ БИЛИ ЈАЧИ ОД ДРЖАВЕ

стати инвестиција, а власницима земљиште, које ће продати по цене која њима одговара. Ипак мислим да ће због неразвијене инфраструктуре трошкови бити већи у Дивостију него да су за ар платили 4.000 евра, колико ми тражимо, з акуљицој еУ рошевић.

Ваља подсетити и да је помоћник министра економије и председник Управног одбора Групе „Застава возила“ Александар Јубић неколико пута поновио да без „Фијатових“ коопераната неће бити могуће организовати ни производњу нових модела аутомобила у Крагујевцу, па је Корманско поље важно колико и матична фабрика нам еступин екадашње „Заставе“.

Саговорници из надлежне крагујевачке управе ипак сматрају да је нелогично и неозбиљно да држава одустаје од својих планова у „Корман пољу“, због тога што тамо протестију неколико десетина незадовољних сељака. Значи ли то да су они „јачи“ и од саме државе.

„ФИЈАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА“

Пробно возило до краја 2011.

Реконструкција „Фијат аутомобили Србија“ биће завршена у првој половини 2011. године, а прво тест возило новог модела биће произведено до краја следеће године. Генерални директор ФАС Ђовановић и Филиповић прецизирају да ће ће серијска производња новог модела почети на пролеће 2012. године. Производња новог возила ће бити лоцирана само у фабрици у Крагујевцу, што значи да ће тај попутно нови модел бити сличан ономе што је раније урађено у Польској са другим моделом који се производи само у тој земљи.

- Нови модел возила произведен у крагујевачким погонима извозиће се на светско тржиште и биће прилагођен свим потребама корисника. Нове машине и опрема најсавременије технологије допремиће се почетком 2011. године, а крагујевачка фабрика ће бити један од најбоље опремљених „Фијатових“ производних погона. Добављамо опрему у неким случајевима и савременију од one коју тренутно користимо у италијанским фабрикама. То је, на пример, случај са пресерјем за који смо наручили опрему од јапанских компанија, а машине за лакирнице стижу углавном од водећих немачких и италијанских производија, рекао је де Филиповић.

Иначе, ФАС је у последњих седам месеци извезао 3.500 возила „пунто“, односно 500 возила месечно.

ИЗГРАДЊА НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОГ ПАРКА У КРАГУЈЕВЦУ

Један кров за стручне и талентоване

Планирано је да у Научно-технолошком парку буду лоциране фирме из области биомедицине, хемије и иновационих технологија, а простор ће моћи да користе и предузетници са иновативним идејама и иницијативама

Iotpредседник Владе задужен за европске интеграције и министар за науку и технолошки развој Божидар Ђелић најавио је да ће у развој Универзитета у Крагујевцу у наредној години бити уложено више од 25 милиона евра. Ђелић је, након што је са градоначелником Крагујевца Верољубом Стевановићем и ректором Универзитета Слободаном Арсенijevićем потписао Меморандум о реализацији инфраструктурних пројекта и Протокол за пројекат изградње Научно-технолошког парка, рекао да ће изградња парка почети наредне, а бити завршена 2012. године.

Ресорно министарство ће у сарадњи са европским финансијским организацијама обезбедити средства која ће бити намењена изградњи поменутог парка, првог Центра за матичне ћелије у Србији и 210 станови за научнике Универзитета у Крагујевцу, прецизирајући да је потпредседник Владе. Према његовим речима, у изградњи технолошког парка, једног од четири у Србији, који ће се градити на локацији „Сервис 2”, површине 8.000 квадратних метара, учествоваће и локална самоуправа и крагујевачки Универзитет. Град се обавеза да ће обезбедити локацију и грађевинску дозволу, урадити пројектну документацију и целокупну инфраструктуру.

■ По методама запада

Ђелић је у наредној години најавио и додатну финансијску помоћ за четири факултета крагујевачког универзитета у износу од 1,43 милиона евра. Средства ће бити намењена Агрономском факултету у Чачку, Медицинском и Машин-

ском у Крагујевцу и Машинском факултету у Краљеву.

Треба подсетити да је предлог пројекта „Основање Технолошког парка Крагујевац” урађен још 2005. године. Планирано је да у њему буду лоциране фирме из области биомедицине, хемије и иновационих технологија, а парк ће моћи да користе и предузетници са иновативним идејама и иницијативама.

Током изrade „Студије изводљивости за оснивање технолошког парка“ преузет је концепт технолошких паркова од западних земаља, са веома развијеним методологијом израде оваквих објеката.

По речима Драгана Стевовића, члана Градског већа који се налази на челу стручне групе која је радила на припреми студије изво-

ЛОКАЦИЈА БУДУЋЕГ НАУЧНО-ТЕХНОЛОШКОГ ПАРКА

ПОТПИСИ СЛОБОДАНА АРСЕНИЈЕВИЋА, БОЖИДАРА ЂЕЛИЋА И ВЕРОЉУБА СТЕВАНОВИЋА

дљивости, овај концепт подразумева изградњу производно-пословног простора у који се усезљавају предузећа - стапари. Цена закупа простора је по правилу низка од тржишне, али, како је обећано, овај износ ће субвенционисати држава. Интерес града да

учествује у овом пројекту састоји се у томе што на овај начин привлачи у своју средину фирме из оних грана производње за које оцени да су потребне граду, како би се поспешио његов даљи развој. Истовремено, то је начин да се ангажују млади научни кадрови.

- За разлику од наше државе, САД планирају дуплирање издатака за науку током предстојеће деценије, чиме ће додатно подстицати традиционалну имиграцију научног талента из целог света. И наши најбољи таленти ће бити на цени и на мети многих, објашњава Стевовић и додаје да је наша јединствена алтернатива определење за економију знања и развоја технолошког и научног капацитета како би таленти имали довољно разлога да остану у Србији.

ИНСТИТУТ МАТИЧНИХ ЂЕЛИЈА**Уговор следеће године**

Иако је прошлонедељна посета министара за науку и технолошки развој Божидара Ђелића донела лепу вест да је пројекат професора доктора Миодрага Стојковића о оснивању Института за биологију матичних ђелија добио највише оцене, ипак је изостало потписивање уговора о почетку изградње, чemuју се, уз чуvenог генетичара, потајно надали и членови Медицинског факултета. Уместо конкретних и пре-

ПРОФ. ДР МИОДРАГ СТОЈКОВИЋ

цизних појединости, министар је као рок за потписивање уговора означио крај јануара следеће године, а почетак изградње сместио у први квартал 2011.

Уколико уз лепа обећања стигну и неопходних 9,3 милиона евра Крагујевац би могао да постане регионални центар за развој регенеративне медицине, чиме би град на Лепеници добио запажено место на мали медицинских до-

стигнућа.

То конкретно значи испуњење одређених услова, као што су повезаност са образовним или истраживачким институцијама, обезбеђена инфраструктура и пословни простор, трансфер технологије намењен подстицању привредног развоја. Просто речено, то значи обезбедити земљиште, зграде, опрему и услуге људи од знања.

■ Подстицање привредног развоја

У току рада на Студији изводљивости, у којој су учествовали и чешки стручњак Томаш Лашак, професор Зоран Његован и професор са Машинског факултета у Крагујевцу Славко Арсовски, заузет је став да у будућем Технолошком парку у Крагујевцу буду примљене фирме из области биотехнологије, електронских комуникација и компјутера.

До оваквог опредељења дошло се после анализе у којој је узето у обзир да Крагујевац већ деценијама има моноструктурну привреду, која се 90 посто заснива на аутомобилској и металској индустрији и да је потребна измена таквог карактера производње привлачењем нових грана индустрије, заснованих на модерним технологијама, уз јачање повезаности научноистраживачког рада на овдашњем Универзитету са привредом. У студији се дошло до закључка да је доласком „Фијата“ потребно подизање технолошког нивоа индустрије у граду, која је у овом тренутку веома застарела.

Крагујевачки стручни тим представио је средином јануара Студију изводљивости пред члановима делегације Европске комисије и за њу добио веома ласкаве оцене.

У овом тренутку у Србији постоји само један технолошки парк који се налази у Вршцу, у склопу фабричког круга компаније „Хемофарм“.

Гордана БОЖИЋ

ТРИБИНА О ЕНЕРГЕТИЦИ**Потребна огромна улагања**

На Машинском факултету у Крагујевцу протекле недеље одржан је скуп под називом „Енергетика – темељ развоја Србије“ на ком су бројни стручњаци и руководиоци изнели своје виђење садашњег, али и будућег стања у овом сектору.

Присутнима се обратио и градоначелник Крагујевца Верољуб Стевановић који је истакао да град има довољно потенцијала да са партнерима покрене иницијативу за остваривање енергетске ефикасности и максимално искоришћавање свих видова енергије, што би нас ставило у ред енергетских развијених земаља.

Директор Електропривреде Србије Драгомир Марковић нагласио је да је ЕПС у последњих пет година уложила огромна средства у иновирање и реконструкције, али да чак ни то није довољно да би се средства пропорционално вратила:

- Од 2005. године смо само у ремонт постојећих капацитета уложили две милијарде и 578 милиона евра. При томе, учешће домаћих фирм у извођењу радова је било преко 85 одсто, на шта посебно обраћамо пажњу. Ако ово упоредимо са неким другим инвестицијама онда ћемо доћи до следеће реачунице: ЕПС је уложила средстава колико је потребно за изградњу два коридора 10, девет мостова преко Аде Циганлије или 50 мостова преко Бешке. Помену-

ти уложене суме је два пута већа од процене вредности „Телекома“. У научна истраживања која врше млади академци, међу којима и они са овог факултета, уложили смо 105 милиона евра. Међутим, све ово није довољно и за изградњу нових постројења, за шта нам је потребно преко 700 милиона евра годишњих улагања.

Са констатацијом да је потребно више улагања сложио се и директор термоелектране „Никола Тесла“ Петар Кнежевић, који је навео да ово постројење производи половину укупне електричне енергије и да би инвестиције створиле вишак који би могао да се извезе.

Министар енергетике Петар Шкундрић је саопштио какви су планови овог министарства и државе:

- Наш је план да у наредних пет до седам година уложимо око двете милијарди евра. Четири би биле намењене одржавању постојећих капацитета и заштити животне средине, док бисмо пет милијарди инвестирали у изградњу нових постројења.

Међутим, како тврди Шкундрић, у ову своту нису урачунати обновљиви извори енергије у које би требало да буду уложене две-три милијарде евра.

- У гасни сектор ће се уложити, такође у наредном периоду од пет до седам година, две милијарде евра, а у нафтни једна. Све ово чини

СКУП НА МАШИНСКОМ ФАКУЛТЕТУ

ИНВЕСТИЦИЈА НИКАД ДОВОЉНО - ЈЕДАН ОД УГЉЕНОКОП

да имамо потенцијал да будемо лидери у региону, нагласио је он.

Напослетку, министар се осврнуо и на крећање цена енергената, најавивши поскупљање електричне енергије:

- Мој став је да можемо ући у процес слободног формирања цена у нафтном сектору. Потребно је да извршимо хармонизацију ценовне политике, тако да ћемо у неком одређеном периоду постепено подизати цену електричне енергије како бисмо достигли стандарде у региону и Европи. Коначно, лично ћу се залагати да док сам ја министар, ЕПС буде у већинском власништву државе, обећао је Шкундрић.

Изузев поменутих говорника, скупу су присуствовали и члени људи „Костолца“, „Колубаре“, Института „Михајло Пупин“ и „Винча“, фирме „Гоша“ као и још низ признатих имена из области енергетике.

Н. СТЕФАНОВИЋ

ЈАВНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ «КРАГУЈЕВАЦ»
ОБЈАВЉУЈЕ

О ГЛАС

О ДАВАЊУ У ЗАКУП СТАНА

на одређено време до 3 године

- Браће Петковић бр. 7, површина 34.28m²

Почетна месечна цена за стан износи 235,00 дин/m².

Закупац сноси и трошкове осигурања.

Понуде се достављају у затвореној коверти са назнаком «Понуда за закуп стана» и то искључиво препорученом поштом на адресу ЈСП»Крагујевац», Николе Пашића бр.2.

Понуда треба да садржи:

- име и презиме,
- адресу,
- број телефона за контакт,
- податак о занимању, делатност,
- висина закупнице по m²
- број закупнице које се нуде унапред.

Физичко лице које се јавља на оглас за стан доставља писмену изјаву и доказ да не поседује стан на подручју града Крагујевца.

Изабрани понуђач је дужан да пре закључивања уговора о закупу уплати закупницу за број месеци који је навео у понуди а најмање за два месеца унапред.

Станови који се оглашавају користе закупнице и биће усљиви по њиховом исељењу.

Рок за подношење пријава је 8 дана од дана објављивања.

Фирма „ФЕРОХАЛ“ за производњу хала и челичних конструкција расписује

КОНКУРС

ЗА РАДНО МЕСТО

ДВА БРАВАРА И ДВА ВАРИОЦА

Услови конкурса:

1. Варење CO₂, електроварење
2. Рад на висини
3. Радно искуство најмање три године

Приликом одабира кандидата предност имају вариоци са атестом.

CV са фотографијом послати на адресу:

ФЕРОХАЛ ДОО, Каникова бб, 34000 Крагујевац

Или на е-маил: ferohal@nadlanu.com

Контакт телефон 063 622 703

Конкурс траје седам дана од дана објављивања.

Република Србија
ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за комуналне послове и надзор

ЈАВНИ ПОЗИВ

За полагање испита о познавању града Крагујевца и прописа у области ауто такси превоза путника (лицима која врше, или ће вршити делатност ауто такси превоза)

Градска управа за комуналне послове и надзор-Одељење за саобраћај, позива на полагање испита лица која врше, или ће вршити делатност такси превоза на територији Крагујевца.

Испит се организује на основу Правилника о програму и начину полагања испита за обављање делатности ауто такси превоза, а одржава се у понедељак, 27. децембра 2010. године у 15.30 сати у сали 105 Скупштине града.

Кандидати који полажу испит морају да испуњавају следеће услове:

- Да поседују возачку дозволу „Б“ категорије најмање 3 године
- Да поседују лекарско уверење за професионалне возаче

Кандидат треба са собом да понесе личну карту на увид.

На основу положеног испита, Град издаје сертификат о познавању града Крагујевца, познавању прописа из области ауто такси превоза путника и прописа који регулишу безбедност саобраћаја на путевима, као и превоз у друмском саобраћају.

Сертификат ће се убудуће користити у поступку добијања легитимације такси возача, у складу са Одлуком о ауто такси превозу путника на територији града Крагујевца.

За додатне информације обратити се на телефон (034) 306 155.

СУМОРНИ РЕЗУЛТАТИ ПРИВАТИЗАЦИЈЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Преполовљен број р

Од 37 приватизованих предузећа продаја почињешена у десет, а од 11.080 радника, колико је било запослено у њима, на посту опстало око 40 посто. Губитак око 7.000 радних места је резултат погрешног модела приватизације, јер се није давала предност квалификованом купцу, већ ономе ко плати више, сматра члан Градског већа Владо Вучковић

Пише Милош Пантић

Са подржављањем предузећа „Металсистеми“ број поништенih приватизација у Крагујевцу повећан је за три, јер су у склопу ове фирме радила три некадашња друштвена предузећа – Заставина „Процесна опрема“, Фабрика крупних ланаца „Филипа Клајића“ и Фабрика машина, алата и опреме ФОП, истог холдинга. То је још више уназадило и онако разочарајуће лош биланс приватизације у граду.

Од 2002. године, откако је почела приватизација по важећем закону, у Крагујевцу је од 54 друштвена предузећа приватизовано 37 фирми, а од тога је продаја, рачунајући и поменуте три, поништена у 10 случајева. Овако велики број поништења уговора због неиспуњавања уговорних обавеза за последицу има много изгубљених радних места у приватизованим фирмама. На почетку процеса приватизације 2002. године ових 37 продатих предузећа имало је 11.080 запослених, а сада у њима ради највише 40 одсто некадашњих радника. То значи да је у продатим фирмама у граду изгубљено 7.000 радних места.

■ Неспособни купци

Процену да је овога запослених лоша приватизација избацила на улицу даје Владо Вучковић, члан Градског већа за привреду, јер прецизни подаци у овом тренутку не постоје. Када се погледа у којим је све фирмама приватизација поништена и након тога оне отишле у стечај, без шансе за поправни, онда слика постаје јаснија.

Конфекцијско предузеће „Дирорк“ имало је на почетку приватизације 415 радника, а након поништења продаје пао је под стечај и сви запослени су добили отказ.

У Штампарији „Никола Николић“ радило је 120 радника и они су, након што их је купио чувени Радисав Раја Родић, отишли у стечај и добили отказе. Исти предузетник купио је и до стечаја довоје „Заставу инжењеринг“, са око 30 радника. Поништена приватизација Грађевинског предузећа „Казимир Вељковић“ без посла је оставила око 300 радника, а фирма се пре продаје кроз социјалне програме ослободила још 250 запослених.

Но, нису без посла остали само радници у фирмама где је продаја поништавана. И у неким од оних предузећа где је по закону све у реду и сви услови испуњени, број запослених је знатно смањиван јер се показало да нови власници нису успели да одрже ни ниво производње или услуга који су затекли, а камоли показали способност да развију посао. Таква је случај у „Ремонту“, где је радио 115 радника, а сада их је 25, или у „Елводу“, где је некада било 257 запослених, док их сада има 30.

Постоји и група предузећа у којима је приватизација успешна по резултатима пословања, али је број радника смањиван због увођења нових технологија. Изузетак међу свим овим фирмама је Заставина „Тапацирница“ која је пре приватизације имала око 250 радника, а данас их запошљава 400. Њен власник фирма НТУ из Словења Градец показала је успешност по свим параметрима, па и по новом запошљавању.

Владо Вучковић: Изабран је најгори модел приватизације, који има најлибералнији приступ, јер подразумева да ће тржиште све најбоље да регулише

у „КАЗИМИРУ ВЕЉКОВИЋУ“ БЕЗ ПОСЛА ОСТАЛО ОКО 300 РАДНИКА

Губитак око 7.000 радних места кроз лоше приватизације имао је озбиљнији удел у великом паду броја запослених у крагујевачкој привреди у последњих пет година. Тако је 2005. године било 53.985 запослених, 2007. године 49.044, 2008. године 45.265, да би прошле године број запослених пао на 41.192 радника, а мада се подаци за ову годину не знају, процена је да је тренутно запослених у градској привреди око 40.000 људи.

■ Лош закон

По мишљењу Владе Вучковића, највећи утицај на овакве резултате крагујевачких приватизација имао је пошто је Закон о приватизацији. Подвлачећи да износи лични суд, он каже да је изабран најгори модел приватизације, а то је најлибералнији приступ, који сматра да ће тржиште све најбоље да регулише.

Сматрам да је основна грешка што закон није дао предност квалификованом купцу испред осталих. Шта значи квалификован купац? То је купац из бранше, из делатности из које је предузеће, и он доноси технологију и тржиште за

ПРОДАТА КРАГУЈЕВАЧКА МЛЕКАРЕ „МЛАДОСТ“

Међе нови власник

Досадашњи власник крагујевачке Млекаре „Младост“ београдска фирма „Силбо“ одлучила је да прода предузеће компанији Мегле (MEGGLE) Источна Европа из Немачке. Уговор о продаји потписали су 17. децембра Драган Јанков и Милан Станић испред „Силба“ и заступници новог власника Кристијан Седлачек, Лудвиг Мелтл и Марјан Вучак.

Потписивањем уговора отпочео је процес преузимања власништва у Млекаре „Младост“, а након окончања целе трансакције, које се очекује почетком наредне године, биће доступни јавности и детаљи куповине, изјавио је Горан Тадић, директор Млекаре „Младост“. Он наводи да је жеља власника предузећа „Силбо“ била да после опоравка Млекаре „Младост“ доведе у Србију једног од својих дугогодишњих партнера, компанију „Мегле“. „Силбо“ је од 2007. године до данас инвестирао преко два милион

Млекаре „Младост“ ће допринети стратешкој позицији „Мегле групе“, као и повећању учешћа на тржишту региона и проширењу асортимана производа „Мегле“ брэнда, изјавио је Тадић, уз напомену да нови власник планира и значајне инвестиције.

М.П.

адника

ЈЕДИНОЈЕ „ТАПАЦИРНИЦА“ П ОВЕЋАЛАБ РОЈЗ АПО-
СЛЕНХ СА 250 НА 400

пласман производа. Квалификувани купци су и инвестициони фондови, јер они купују предузеће да би увећали капитал и продали га касније по већој цени. Уместо тога закон је дао предност ономе ко да

Opel Insignia 4x4 savršeno objedinjuje snagu od 160 KS 2.0 DTH motora i najbolju 4x4 tehnologiju. Pogon na sva 4 točka održava stabilnost i sprečava proklizavanje pogonskih točkova. FlexRide tehnologija vožnje transformiše upravljanje prema Vašim potrebama (Sport, Tour i Normal). Jedini razlog koji bi Vas mogao novesti da izgubite kontrolu je njegov izvanredan izgled: novi tamno mahagoni eksterijer je poboljšan ekskluzivnim "Indian Summer" kožnim enterijerom, šireći doh leto tokom cele godine. Takođe, 9 različitih funkcija AFL svetala pomaže da vidite svetliju i lepuš stranu zime.

Pogon na sva četiri točko

Flex Ride

Prilogodljiva prednja svetla

www.arenamotors.rs

Wir leben Autos.

ZASTAVA PROMET

ARENA
MOTORS
KRAGUJEVAC

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS
Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
qm@arenamotors.rs

ПРОБЛЕМИЉ УДИО БОЛЕЛИХО ДРАКА

Чекања која могу бити фатална

Јад анас, р ецимо, о демна к онтролу ле кар мик аже-д ојитета ме сецд анаи по несите снимакск енера. О демд аза кажемск енер, а они ми кажу да је први слободан термин за шест месеци и препоруче ми да могу да платим и да „упаднем“ одмах. Ово је прича же- нек ојај ене давноо перисалату морна мо згу, једнаи зни зак ојему чељ удио болелиод р ака

Пише Јаворка Станојевић

Крагујевчанка Зорица Ђорђевић већ пола десетије бори се са карциномом дојке. Пре пет година одстрањена јој је лева, а 2006. године промене су уочене и на десној дојци. Иако је још тада радиолог захтевао биопсију, њена тадашња лекарка је сматрала да је овај захват непотребан уз обра- зложение да су друге дијагностичке методе и редовне контроле довољне.

Ова млада жена се од тада редовно контролисала верујући да докторка зна шта ради. Почетком априла 2010. године случај Зорице Ђорђевић преузела је друга лекарка. Она је одмах посумњала да подмукла болест узима маха, па је пациенткињу упутила на ултра-звучни преглед. Уплашена жена је истог часа, са упутом, у коме је јасно писало какве сумње постоје, отишла пред шалтер за заказивање, али се испоставило да је први слободан термин тек крајем септембра. Понуђено јој је да, ако не може да чека (!?) плати хиљаду и по динара и преглед обави одмах сутрадан.

Иако је била свесна каквој опасности се излаже, јер свакодневно путем медија слуша колико је важно благовремено откривање и рани почетак лечење болести која јој прети, Зорица чија породица живи од скромне мужевљеве пла-те, није имала доволно новца да „прескочи“ листу чекања, па је преглед чекала шест месеци. Показало се да је одлука да сачека свој ред била фатална, јер је, како тврди, тумор у међувремену бук-нуо, па је лечење, упркос хемоте-раприји коју тренутно прима, неизвесно.

ШТА КАЖУ У КЛИНИЧКОМ ЦЕНТРУ

Хитни случајеви примају се одмах

У намери да чујемо шта на примедбе пацијената кажу одговорни у Клиничком центру, „Крагујевачке“ се обратиле Служби за односе са јавношћу ради заказивања разгово-ра, али уместо тога добили смо писани одговор који преносимо уз мања редакцијска скраћивања

У жељи да што детаљније и компетентније одго-воримо на питања „Крагујевачких“ новина на тему наплаћивања услуга болесницима оболелим од малигних болести и превентивним ле-карским прегледима, консултовали смо чељне људе организационих јединица Клиничког цен-тра Крагујевац, чији су тимови лекара и меди-цинских техничара најчешће у контакту са таквим болесницима.

У нашем Центру за онкологију и радиологију, у оквиру којег имамо два одељења (Одељење хемиотерапије и Одељење радиотерапије), пре-ма подацима из прошле године, обављено је око 6.800 конзилитарних прегледа, ординирано је око 5.000 хемиотерапија и радиотерапијом ле-чену око 2.000 пациентата, са територије коју својим специјалистичким услугама покрива Клинички центар Крагујевац. Одговорајући на Ваше питање, директорка Центра за онкологију и радиологију др Добрила Јовановић наглашава да се у Центру „услуге болесницима са

Ова тешко болесна жена сада се пита да ли је хиљаду и по динара које њена породица није имала могло да јој спаси живот, да ли је неко, од бројних лекара који су је протеклих пет година лечили и у које је имала неограничено пове-рење, требало да јој посвети више пажње и да ли у овој држави ико брине о томе да ли су права која пацијенти имају на папиру у скла-дусу р еалношћу.

■ Снаји се за новац

У ходнику Одељења за лечење малигних болести Клиничког цен-тра затичемо пациенткињу из Ја-године која такође има дијагнозу најтеже болести кичме. Пут до ус-постављања дијагнозе и почетка лечење овој жени није био ни лак, није ефтин.

- Имала сам неиздржive боло-ве у ногама и буквально су ме уно-сили у ординацију док сам кукала на глас. Лекар ме је прегледао и рекао да не може ништа да каже док се не уради скенер. Скенер су ми, међутим, заказали за 2. феб-руар 2011. Поншто су болови били веома јаки нисам могла да чекам, па сам отиша код приватника. Захваљујући неким везама, због којих сам добила попуст, то ме је коштало 6.700 динара. Нисам имала новац, али сам морала да се снајем, јер не верујем да бих са таквим боловима доживела феб-руар, пр ичаов аса говорница.

Да ли ће то што је одлучила да плати она што јој по закону следује повећати њене шансе за излече-ње, или јој бар продужити живот, ова жена средњих година не може да зна, али сматра да је урадила све што је могла.

Сличну причу има и пациенткиња која је пре извесног времена имала операцију тумора на мозгу. Њен случај се, међутим, разлику-

малигним болестима не на-плађују и да не постоје не-стандартне услуге преве-нтивних прегледа, па са-мим тим нема наплаћива-ња.“

Наша Служба за радио-лошку дијагностику поде-љена је у четири одељења: за конвенционалну дијаг-ностику, иминг, интер-вентну радиолошку дија-гностику и мамографску дијагностику. Тимови лекара и медицинских техничара у оквиру поједињих одељења раде на следећим дијагностичким апаратима: један апарат за магнетну резонанцу, три скенера, два мамографа, два ултразвучна апарати и четири рентген апарати, а прегледе закazuju пациенти из целог региона који покрива Клинички цен-тар Крагујевац.

На ваше питање о наплаћивању услуга болесницима од малигних болести начелник Службе за радиолошку дијагностику КЦ Крагујевац др Милан Мијајловић одговорио је следеће: „Онкошким пациентима имају пратити у закazuвању контролних прегледа на свим дијагностичким апаратима и након закazuвања директно на шалтеру радиолошког одељења потребне прегледе могу да обаве у просеку у року од 2-3 недеље. Уз то, контролне прегледе за своје пациенте закazuju и друга одељења и клинике, које у складу са приоритетима формирају посебне листе чекања, ван Службе за радиолошку дијагностику.“

Иначе, када је реч о листама чекања за дијаг-ностичке процедуре у Служби за радиолошку дијагностику ево најновијих података:

је од претходних, јер је болест на време дијагностикована, али она има проблем са постоперативним лечењем, зато што не може благо-времено да прибави све резултате које, ради контроле, тражи њен лекар.

- Ја, рецимо, данас дођем на контролу и он ми каже – дођите за месец дана и понесите снимак скенера. Одем да закажем скенер, а они ми кажу да је први слободан термин за шест месеци. Љубазно ми препоруче да могу да платим и да „упаднем“ неко рада. Добро, питам, када имате термин, а они ми кажу - сутра. Е, ту се ја разбе-сним и кажем - нећу. Одем код приватника и платим, јер он не прима плату да ме лечи.

Други пут су ми лекари лично предлагали да наћем везу и лег-

нем на дан-два на одељење, јер та-ковани „лежећи“ пациенти има-ју приоритет. Ни то нисам хтела да користим него сам опет плати-ла приватнику, иако супруг и ја живимо од једне пензије, каже ова саговорница.

■ Сажалиас ес естра

Можда најпотпунију слику по-ложаја пациентата који се у Кра-гјевцу лече од малигних болести пружа случај старије госпође ко-јој се, након што јој је пре пет го-дина одстрањена дојка, појавила метастаза на кичми. Од тада је прошло две године током којих је контролисана на свака три месе-ца. Пред сваки контролни преглед она је онкологу морала да донесе резултате и анализе, које због пре-дугачких лист чекања није могла

ЗАКАЗИВАЊЕ РЕГЛЕДА СА КЕНЕРИМАИМ АГНЕТНОЈРЕ ЗОНАНЦИ

■ На дијагностику на скенеру на листу чека-ња уписују се пациенти са упутом из других здравствених установа (такозвани амбулантни пациенти) и они који су хоспитализовани на неком од одељења Клиничког центра Крагујевац. Од закazuвања на шалтеру Службе за радиолошку дијагностику до прегледа, максимално се чека 15 дана.

■ У току једног радног дана на магнетној ре-зонанци може бити прегледано шест пациенти-на у две смене. Имајући то у виду, на овај преглед у нашој установи на једном апарату који поседујемо од момента закazuвања чека се око 4 месеца.

■ На ултразвучну дијагностику, у оквиру стандардне процедуре (што значи са овереним упутом лекара), када је у питању преглед дојки, чека се 2 месеца. Реч је о дужини чекања на преглед у последње време, јер се кампањом за популаризацију превентивних прегледа дојки, све више жена јавља индивидуално и на соп-ствену иницијативу за систематски преглед. (И-наче, овакви превентивни прегледи, обављају се у установама примарне здравствене заштите).

■ У склопу исте кампање за борбу против ра-

благовремено да обезбеди. Због тога је, кад су јој финансијске мо-гућност дозвољавале, давала но-вац и приватним државним установама. Каје да је редовно плаћала ултразвук дојке који је неопходан за сваки преглед. По-ред тога, до сада је два пута била прикупљена да издвоји новац како би избегла листу чекања за ске-нер. Недавно је у једној приватној ординацији урадила ултразвук вратних жлезда, за шта је морала да издвоји око две хиљаде динара. Снимак надбubreжне жлезде тре-бало је да чека 7 месеци, али се, видеши у каквом је стању, сестра на шалтеру сажалила и убацила је на списак за крај године Пошто у болници врло често нема неоп-ходних реагенаса, прикупљена је да анализе крви ради у приватним лабораторијама. Тренутно је бри-не како ће прибавити резултате магнетне резонанце, јер је чула да то кошта десет-петнаест хиљада, које је ваб олеснаж енан ема.

Ово су само неке приче оболе-лих од малигних болести које от-варају бројна етичка, стручна и правнапит итања.

ка дојке пациенткиње из целог реги-она које су упућене на мамографију у КЦ Крагујевац чекају око месец дана на дијагностику. Иначе, мамографија, као преглед, препоручује се од стране лекара у одређеним случаје-вима. Код великог броја пациенткиња ултразвучним прегледом добија се поуздан налаз лекара специјалисте, без потребе за мамографијом, која је најчешће следећа (не увек неопходна) степенска у дијагностикованију бољења дојке.

Циљ превентивних прегледа је очување здра-вла и правовремено откривање евентуалних об-бољења. Сваки превентивни преглед у нашој установи са овереним упутом од лекара из на-ше или друге здравствене установе је бесплатан. Уколико пациент не жели да се упише на листу чекања за неку од дијагностичких процедура, већ изрази жељу да изврши преглед одмах, то може урадити уз плаћање услуге као и у свим осталим здравственим установама. Услуга се поузданајује, јер спада у област допунског (нестандардног) рада медицинског особља.

По речима др Милана Мијајловића, начел-ника Службе за радиолошку дијагностику, „по-стоје пациенти који желе да, уз плаћање услуге, о чему се и писмено сагласе, обаве преглед од-мах, да не би чекали 10-15 дана. Неки од њих касније се жале да су платили, да не би морали да чекају на преглед месецима, што у највећем броју случајева није тачно.“

Сви прегледи о којим је било речи подразу-мевају се у оквиру редовних, свакодневних об-ављања здравствених услуга Клиничког центра Крагујевац. Хитни случајеви имају приоритет и примају се одмах без закazuвања.

ПРЕОПТЕРЕЋЕНОСТК РАГУЈЕВАЧКИХ ћА

Све више часова, све мање знања

Децак ојасула нек ренулау сед мир азред, захваљујући еформи, д обилатр ипр едмета вишеи р аспоредк ојитр ипу тане дельно обухваташес т, а о сталимд анимасе дам часова, а да им при том обим градива није умањенни за једнуј единулек цију

Пише Марија Обреновић

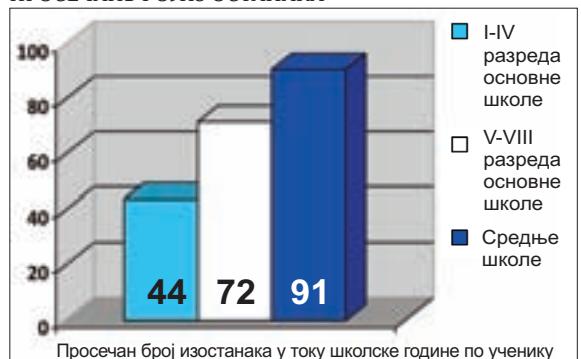
Да данашња деца слободно време, они мало што га имају, проводе зурећи у телевизор или пред рачунаром, да се не излазе напоље, да се не баве спортом, може се чути и од стручњака и од лаика. Међутим, уколико се погледа школски распоред просечног основца, није тешко закључити да деци од сиљних обавеза ништа друго и не преостаје него да оно мало слободног времена проведу погледа упротив у екран. На пример, ученици седмог разреда учењу, на настави и ван ње, недељно проведу готово 53 сата, односно 13 сати дуже него што њихови родитељи проведу на послу, показује истраживање које је спровео Актив стручних сарадника основних и средњих школа Крагујевца.

Ђаци који су лани кренули у седми разред, захваљујући реформи, добили су три предмета више, распоред који три пута недељно обухвата шест, а осталим данима седам часова, а да им при том обим градива није умањен ни за једну једину лекцију.

„Радно време“ дуже него родитељима

У истраживању о оптерећености ученика школским и ваншколским обавезама учествовало је 847 ћака

ПРОСЕЧАНБ РОЛИЗ ОСТАНАКА

виших разреда из 14 основних школа и 619 крагујевачких средњошколаца. Истраживање, спроведено у току претходне школске године, тачније у моменту када је „реформска“ генерација кренула у седми разред, између остalog је показало фрапантну чињеницу да је свака реформа образовања спроведена протеклих десетија, уместо да растерети, додатно оптерећивала ћаке.

Број предмета и број часова су се са сваком реформом повећавали, а да при том није сажиман обим градива. Оно што је некада било незамисливо, да првачићи у школи преседе пет часова, данас је потпуно нормално. Са некадашњих шест број предмета које морају да савладају ученици првог разреда основне школе последњом реформом попео се на девет. Данашњи седмаци имају три предмета више него што је то био случај пре десет година, при том у току недеље на настави остају пет часова дуже.

- Због повећања фонда часова основне школе у граду су током прошле године имале велики проблем како да организују смене. Први пут се десило да седмаци два пута недељно имају по седам часова, па је у неким школама померан почетак рада друге смене. Повећање броја предмета, на жалост, није пратило редуковање наставних садржаја, па је нормално да деца затрпана шумом информација на посletку не

знају елементарне ствари, каже Милијада Живић Илић, педагаг и чланица тима који је радио ово истраживање.

Резултати анкете спроведене међу ученицима виших разреда основних и средњих школа су фрапантни. Просечан основац дневно на

настави у школи проведе пет сати и 15 минута. На путу од куће до школе изгубију још пола сата. Радним данима учи два сата и двадесетак минута, док суботом и недељом учење продужава за један сат. У ваншколским активностима проведе 40 минута дневно, у ваннаставним 27 минута. Приватни часови из различитих предмета одузму у просеку још пола сата.

Када се све сабере, просечан осnovaц дневно учењу, што у школи што ван ње, проведе девет сати и 12 минута. После таквог „радног дана“ слободно време своди се на два сата играње игрица и фејсбук и гледање телевизије које потраје 20 минута дуже. Основни у просеку спавају осам и по сати, што по мишљењу педагода за њихов узраст није доволно.

Средњошколци током недеље, како сами наводе, уче много мање, тек сати и по дневно, али то очигледно компензују узимањем приватних часова. Чак половина крагујевачких средњошколаца има приватне професоре и са њима уче пет сати недељно. Сан им траје свега шест сати дневно.

Преобимно и претешко градиво

- На жалост, ни тих шест сати није у континуитету, већ ова бројка обухвата и ноћни сан и дневни одмор. Основци који спавају нешто дуже тајкоје немају доволно сна. На том узрасту дете би требало у континуитету да преспава минимум девет са-

ти дневно. Само пола сата краће спавање умањује концентрацију за 30 одсто, прича даље Милијада Живић Илић.

У анкети ученици су одговарали и на питање шта их највише оптерећује у школи. Понуђених 12 параметара оцењивали су на скали од један до пет. Велики број часова и предмета, преобимно градиво и тежина градива су оно што највише оптерећује оновце. Средњошколцима је највећи

њеницом да су се до поласка у средњу школу већ навикили на преоптерећеност, али не треба изгубити из вида и то да су програми основних школа претходних година реформисани, а да у средњој школи још увек нису, каже наша саговорница.

Дечији одговори на питање где се дешава процес учења, још један су „домаћи задатак“ за реформаторе образовања и све оне који у наставном процесу учествују. Деца су, наиме, одговорила да половину наученог усвоје у школи, а половину код куће. Међутим, уколико се у обзор узме чињеница да у учењу у школи проведе две трећине времена, а код куће тек трећину, поставља се питање чему онда служи настава када је учење у школи много неефикасније.

Услед превеликог оптерећења деца, по мишљењу педагога и психолога, почивају да користе различите механизме одбране. Нездрави стилови живота, неконструктивно коришћење слободног времена и удаљавање од одраслих који постављају превелике захтеве, само су неки од њих. У изостајању са часова такође се налази један вид саморастерећења. Попис изостанака из школских дневника крагујевачких основних и средњих школа показује да деца узраста од првог до четвртог разреда током године у просеку изостану са 44 часа. У вишим разредима основне школе тај број се пење на 72, док је изостајање највеће у средњој школи – 91 годишње.

По мишљењу тима који је радио на овом истраживању, преоптерећеност треба посматрати као једну

врсту системског насиља над дететом и његовим развојним потребама. У питању је, кажу, проблем који се не може решити одједном и захтева укључивање свих, од Школске управе, Министарства просвете и локалне самоуправе, до педагога, психолога, наставника, родитеља и медија.

Последице преоптерећености бројне су и ни мало наивне, од отпора према образовању и учењу, пасивизације и беспомоћности, поремећаја концентрације, анксиозности и депресије, до физичких деформитета кичме, поремећаја исхране и кратковидости.

ПУНЕТО РБЕК ЊИГА

Срећна Нова година!!!

Сапокг
servis biro opreme

ВЕЛИКИ БОЖИЋНИ И НОВОГОДИШЊИ ПОПУСТ 10%

ПЛАЋАЊЕ НА И МЕСЕЧНИ РАТ

ПАРКИНГ СЕРВИС Крагујевац

Свим суграђанима срећне
Божићне и Новогодишње празнике
жели Центар за обуку возача
ЈКП „Паркинг сервис Крагујевац“

ЦЕНТАР
ЗА ОБУКУ
ВОЗАЧА

Војислава Калановића б.б.
Телефон: 034/360-890
www.parkingservis.rs

Срећна Нова година

Ј.П. ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ИЗГРАДЊУ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
тел. 334 864, 333 855
Ул. Николе Пашића

НАЈБОЉИА РХИВАРС РБИЈЕ

Предрагу Илићу Злашнаар хива

На јубилеј, 110 година од оснивања Архива Србије, 14. децембра у Београду крагујевачком историчару Предрагу Илићу, директору Историјског архива Шумадије, уручена је престижна награда „Златна архива”. Ова најзначајнија еснафска награда у Србији додељује се од почетка деведесетих година из Фонда Александра Арнаутовића, који је био управник Државне архиве у Београду од 1939. до 1941. године, а фондацију за доделу награда и очување успомене на њега покренула су њега покренула суне говад еца.

Право учешћа на овом конкурсу имају сви архивисти који су својим радом допринели развоју и унапређењу архивске делатности у Србији. Ове године на конкурс је приспело четрдесетак радова, од којих је стручни жири рад на тему „Заштита архивске грађе ван архива у Шумадијском округу” нашег историчара Илића оценио као најбољи.

Уручивању „Златне архиве” присуствовали су министар културе Небојша Брадић, патријарх српски Иринеј, представници католичке и исламске заједнице у Србији (са којима је Архив склопио уговор о сређивању њихове историјске и административне грађе), амбасадори Хрватске и Словеније, директори архива из Србије...

3. М.

ПРЕДЛОГ С КУПШТИНИ

Сарадња са Баром

Будућаса радња змеђуд ва градаза Крагујевац језна - чајна због Луке Бар и бесцаринске зоне, док Бар има интересе дасов дашињој авностипр едставник аои нтересантату ристичка дестинација

Уколико скупштински одборници на предстојећој седници, заказано за петак 24. децембар, усвоје предлог о успостављању сарадње између Крагујевца и Бара у Црној Гори, то значи да ће ова два града убудуће сарађивати уне коликор азличитих бласти.

Предвиђено је да се успостави сарадња у култури, образовању, спорту, туризму, привреди, економској размени и изради пројеката, у области комуналних система, инфраструктуре, као и свим другим делатностима у којима препознајујуј аједнички интерес.

Према речима Слађана Радовановића, помоћника градоначелника за област регионалне и међурегионалне сарадње, иницијатива је покренута ове године, након што је за Дан града у Крагујевцу поставио изложбу познати сликар из Бара Никола Гвозденовић. Том приликом, Ђурђевданским свечаностима присуствовала је и делегација из овог приморског града, а потом је уследио позив нашим званичницима да, средином новембра, буду гости у Бару на њиховој градској светковини.

- Наравно да смо се одазвали љубазном позиву домаћина и тада смо од њих добили иницијативу за успостављање сарадње, како бисмо наредне године за Дан Крагујевца потписали протокол. Наш интерес у овоме је, пре свега, Лука Бар и бесцаринска зона, преко које би „Фијат“ транспортирао своја возила. Са друге стране, они су заинтересовани за представљање Бара на нашем Сајму туризма, као интересантне туристичке дестинације, објаснио је Слађан Радовановић, напомињући да је за идућу годину већ планирана промоција Салона антиратне карикатуре у Бару.

Иначе, Бар је познат као туристички центар Црне Горе, а јединствен је по

томе што у својој понуди има различите садржаје како на мору, тако и на језеру, захваљујући маринама у Бару и на Ирпазару С кадарском језеру.

У Бару постоји једна државна и шест приватних предшколских установа, 10 основних школа, три средњошколска центра, као и четири високошколске установе. У тој општини има 60 спортских колектива и удружења, а одржавају се и бројне спортске манифестације међународног карактера. Завршетком спортске хале, постојећим спортским центром и развојем додатних спортских објекта, нарочито базена, створиће се предуслови за квалитетнији азовјспортски ризама.

Г. Б.

ПРЕДУЗЕЋЕ НАЧАЈНО УМАЊИЛОД УГОВЕ

Иако ће, према очекивању, пословни губитак „Зеленила“ на крају ове године износити око шест милиона динара у овом предузећу то сматрају успехом. Како наглашава директорка Љиљана Тирнанић, задовољни су јер су у 2010. годину ушли са значајним губиткомод 16милионад инара.

На основу програма консолидације и пословањем на економским принципима не само да су смањили губитак, већ су успели и да из сопствених средстава обнове део механизације и адапирају своје продајне објекте. Тирнанићка подсећа да је током 2010. године „Зеленило“ одржавало 160 хектара земених површина, 50 километара

двореда и засадило 100.000 комада цветне расаде у укупној вредности, према уговору са градом, од 54,5 милиона динара. Такође, успели су да обаве значајан део радова на враћању раскопаних земених површина у првобитно стање у вредности од два милиона динара.

Као најповољнији понуђач примили су на тендери који је расписао град и недавно засадили 750 лишћарских садница дуж Аванске улице, Саве Ковачевића, Петровачке магистрале, Улице Слободе, у Горњомилановачкој. Осим тога 119 лишћарских и четинарских садница садајено је у школским двориштима, а предвиђено је да се током

- Ангажовани смо и на пословима додатног одржавања неуређених земених површина, на крчењу непожељне вегетације. Радови су у вредности од 4,3 милиона динара, а током лета уништавање амброзије на око 30 хектара био је посао у вредности од 1,2 милиона динара. Поред тога радили смо на уређењу великог броја дворишта и декорацији пословног простора многих крагујевчих привреда.

То није све. Снежне падавине спремно очекујемо и задужени смо за чишћење дела градских површина. Оформљене су три екипе од укупно 30 радника са три трактора и три камиона, каже директорка Тирнанић.

УСПЕШНА ГОДИНА ЗА ЕЛЕНИЛО"

Пут кратр жишном пословању

У ову годину ушло се са губитком од 16 милиона динара, а на крају годинеми нусћ ће итиок ошес тми лиона, шт осе см атрау спехом. Пословањема економским пр инципиманеса мод асу сма њени губици, в ећ є „З еленило“ соп ственим средствима об новилод еоме ханизације исв ојепр одајнеоб јекате

2011. године попуне постојећи дрвореди са још 1.000 садница.

За 2011. годину планира се даља консолидација пословања кроз веће радно ангажовање, како на стандардним пословима одржавања земених површина, тако и на новим пословима одржавања града, уређењу екстеријера и интеријерјајед редузећај у станова.

За наредну годину предвиђено је и компостирање и увођење прераде органског отпада, који се прикупља приликом уређења земених површина. Фирма је конкурисала за средства Делегације Европске уније у износу од 187.000 евра. За нову намену прилагодиће се део простора у кругу „Зеленила“.

Планом за 2011. годину маркетиншки наступ на тржишту биће усмерен на раст продаје производа и услуга, што се већ уочава. Пред новогодишње празнике „Зе-

ЈЕЉАНАТИР НАНИЋ,
ДИРЕКТОРКА „З ЕЛЕНИЛА“

ленило“ нуди велики избор јелки и декоративних аранжмана, а на пролеће по први пут организоваће Сајам џефарства.

Александар ОКИЋЕВИЋ

Ginekološko-akušerska ordinacija
Genus
femininum
nr. sed. dr. RAJKO LAZAREVIĆ
ginekolog-akuter

Kralja Milana IV br.50
Tel: 034 360 330
Mob: 065 360 330 0
e-mail: genus@e-fabdo.yu
www.genusdeluxium.net

DAM d.o.o.
Kolor C1
Jovana Ristic 111
034 330 432

Kolor C2
Kralja Mihaila 56
034 360 181

Kolor C3
Vladimira Rokovića 14
034 340 301

Besplatni prevoz za veće porudžbine
Radno i nedeljom

CanOKG
servis bilo opreme
Foto kopir aparata, Telefaksse
Elektrokalikulatora
Laserske i matrične štampače
Reciklaža glava i toner kaseta
Prodaja novih i recikliranih
fotokopir mašina

KNEZA MIHAILA 55
Tel. 336 920; 302 919; 065 618 74 99

ГЕО ПЛАН
СВЕ врсте геодетских
услуга
ПРЕМЕР земљишта
СНИМАЊЕ објеката
СНИМАЊЕ подземних
инсталација

Карађорђева 19
034-368-555
064 288 45 73
064 150 82 28

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT
Prim.Mr.scil.
Simić Dr Momčilo
Specijalista za
bolesti usta i zuba

Protetika
Hirurško lečenje
rasklađenih zuba
Hirurško usadivanje zuba
– metalni implantanti
Beljenje zuba – Beyond metoda

Maja Pavlovića 10 - 333-506 063/631-486
Tel. 034/380 822 063/393 587

GACA dekor
AI PVC STOLARIJA
izrada nameštaja od pločastih
materijala
Kreditiranje kupaca Teslina 21
Tel. 034/380 822 063/393 587

БИЗНИСА КАДЕМИЈА ФИРМЕ „СУНЦЕ“

Учење на искуствима других

Тренинзи, семинари и обуке које организује ово предузеће намењени су радницима у самој фирмама, али и пословним партнерима и сарадницима, као и предузетницима који желе да унапреде своје пословање, па чак и незапосленим и студентима

Како продати свој производ, наплатити потраживање, како одабрати радника, радити у условима кризе, планирати прлив новца и издатке - само су нека од питања на које фирмама, било да су мале или велике, морaju да пронађу одговор свакога дана. Жељећи да подели своја знања и искуства стечена дугогодишњом праксом крагујевачка фирма „Сунце“ недавно је основала Корпоративну академију. Тренинзи, семинари и обуке које организују намењени су запосленима у самој фирмама, пословним партнерима и сарадницима, али и предузетницима који желе да унапреде своје пословање, па чак и незапосленим и студентима. Поред чињенице да је ово прва пословна школа такве врсте у Шумадији, још зачимљивије је то што уместо сувопарних академских предавања полазницима помаже да пронађу решења за конкретне проблеме које имају усвојен компонији.

ВЛАДИМИР АРИНКОВИЋ, Менаџер
ПРЕДУЗЕЋА „СУНЦЕ“ АРИНКОВИЋ

Академија пружа и подршку менаџментима компанија са циљем постизања побољшања или превазилажења тешкоћа. Прошлог месеца једна аутомобилска агенција нас је да помогнемо око комуникације у тиму и унапређењу тимског рада и резултати су заиста одлични. Никоме не худимо готова решења, нити делимо савете, већ заједно проналазимо ситуацију која датој фирмама најбоље одговара, каже наш саговорник.

Другачији приступ и разноврсност предавача са теоретским и, још важније, практичним искуствима су оно што је многе заинтересовало. За неколико тренинга које су до сада одржали тражило се место више. О свему што раде информације је могуће наћина сајту www.sba.rs.

М.О. БРНОВИЋ

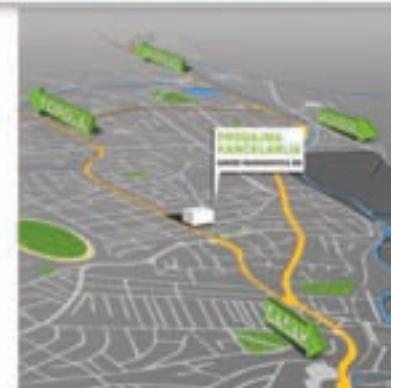
U SARADNJI SA
Eurobank EFG
ROK ZAVRŠETKA DECEMBAR 2011

NOVOGODIŠNJI POPUST!
cene već od **EUR 970 /m²**

PRODAJNA КANCELARIЈА

034 353 506
065 20 68 442

- ▶ www.globalkolonija.rs
- ▶ prodaja@globalkolonija.rs
- ▶ www.cbre.rs

CBRE
CB RICHARD ELLIS

EКСКЛУЗИВНИ ЗАСТУПНИК ПРОДАЈЕ

Вода је драгоценна,

**трошите је
рационално!**

КОНТРОЛАМ ЕСАНА
ПИЈАЦАМА

Пилетина са бактеријама

Приликом редовне контроле месних производа коју су Градске тржнице обавиле у сарадњи са Институтом за заштиту здравља и Ветеринарском инспекцијом, анализом свежег пилећег меса и сухомеснатих производа на пијацама „Центар“ и „Аеродром“ откријене су штетне бактерије ешерихија коли и протеус у три од пет узорака. Забрањена је продаја неисправног меса, као и рад продајаца код којих су ти производи пронађени до доношења исправних анализа.

A. J.

ИЗЛОЖБА
ПОСНЕХ РАНЕ

Зад ецу Гледића

На Материце, у недељу, 26. децембра, после свете литургије у салону Саборне цркве, биће отворена традиционална хуманитарна изложба посне хране. Сав новац и поклони добротвора намењени су деци села Гледић, које је страдало у последњем земљотресу. Зато се моле сви људи добре воље да дају допринос својим учешћем и поклонима у сланој или слаткој храни спремљеној у домаћинству или купљеној, воћу, соковима, књигма, играчкама, или у новцу којим би организатори ове манифестације, Унија ЕКО плус, купили наменско клоне.

Храну и поклоне грађани могу донети дан раније, у суботу, током целог дана или у недељу, ујутру до осам сати. Свечано отварање изложбе биће у 10,30, уз прикладни културно-уметнички програм. У реализацији овог програма учествују Коло српских сестара, Удружење жена „Кнегиња Милица“, КУД „Лепеница“ и Соколско друштво.

За више информација заинтересовани могу позвати у свако доба контакт телефон 065-445-86-28.

E. J.

УПРВОГИМ НАЗИЈИ

Отворенав ратаза та ленте

У Првој крагујевачкој гимназији задовољни су одливом деце и њихових родитеља који су 11. децембра учествовали у акцији ове школе „Отворена врата“, а која је имала за циљ да упозна будуће гимназијалце са програмом рада специјализованих дељења.

- Желели смо да ученицима који намеравају да идуће школске године упишу седми разред и прву годину специјализованих математичких одељења представимо гимназију на један њима близак и непосредан начин и чини нам се да смо у томе успели, каже Љубица у њеним ченицима.

Тако су талентовани гимназијалци, уз помоћ професора, провели своје другаре кроз целу школу и упознали их са представницима Ђачког парламента и „Сопчета“. Љубица каже да је најзанимљивије било у кабинетима за хемију, физику и информатику, у којима су изведени разни експерименти, што је будућим ученицима Прве гимназије било најинтересантније.

То је, иначе, био први сусрет малих даровитих математичара са овом школом, која ће организовати и припремне часове за пријемни испит за све оне који буду желели да се упишу у специјализована одељења намењена талентованим ученицима.

M. Ц.

**ПРИВРЕДНО ДРУШТВО
ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ**
ЦЕНТАР доо Крагујевац

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

ЕД Електрошумадија
Крагујевац

Централна 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Прикупљачи 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

Радно време од 7 - 15 сати
Благојана у центру:
1 - 18 сати - радним данима
1 - 13 сати - суботом

OD SABA NA 4
LOKACIJE!

NIKOR

BLACK HORSE
AutoPart
BOSCH

NOVO!
MOTO
AKUMULATORI

ULJA
FILTRI
LAMPE I INAPADNA TELA
AUSPUŠT "KILLER"

Mobil Castrol
mooviča

GUME
PUTNIČKI PROGRAM
TEKSTURNI PROGRAM
POLJOPRIMENJIVACIJA
MOTORCICLII I BICIKLI

BESPLATNA
MONTAŽA!

1. Janka Veselinovića 72, 034 430 656
2. Atinska bb, Aerodrom,
034 372 371

Град

ПРОВЕРАК ВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Најугроженије раскрснице

Институт за јавно здравље Крагујевац саопштио је резултате квалитета ваздуха у граду, који је пратио током новембра на десет локација у граду, на којима се, иначе, редовно узимају узорци. Утврђено је да концентрације сумпордиоксида, формалдехида, тешких метала, бензена и укупних таложних материја, односно прашине, нису биле изнад законом дозвољене границе. Међутим, посматрано према мерним локацијама, раскрснице на Малој ваги и код Медицинске школе биле су по питању квалитета ваздуха најпроблематичније, превасходно због саобраћаја, па су измерене вредности за чај и азоте оксиде биле изнад границе толеранције.

Знајући да је квалитет ваздуха који удишемо предуслов здравог стања организма, повишеног нивоа енергије коју користимо за свакодневне активности и тиме смањеног осећаја умора, као и то да још квалитет ваздуха у великој мери утиче на здравље свих, а пре свега најосетљивијих делова популације (труднице, деца, стари и болесне особе), Институт за јавно здравље Крагујевац предложио је краткорочне и дугорочне мере за побољшање. Најпре, редовно прање и чишћење улица и тротоара, а као дугорочније решење озелењавање јавних површина, смањење фреквентности саобраћаја у градском језгру забраном тешких камиона, смањење броја индивидуалних ложишта на чврста горива, уз гасификацију, чиме би се смањила емисија гасова од централних грејних система.

E. J.

АКЦИЈА КАНЦЕЛАРИЈА
ЗАМ ЛАДЕ

Помоћ угроженима у Краљеву

У сарадњи са Међународном организацијом за миграције, Кризним штабом и Центром за социјални рад из Краљева, Локална и Регионална канцеларија за младе покренуле су акцију „Крагујевчани Краљевчанима“ у циљу прикупљања помоћи онима који су остали без крова у новемbarsком земљотресу.

Активисти поменутих канцеларија су протеклог викенда обишли људе који су смештени по колективним центрима на Гочу, у Маташкој и Врњачкој Бањи, као и на спортском аеродрому „Магнохром“, у контејнерима и шаторима УНХЦР и однели први пакет помоћи у зимској одећи за одрасле и де-

време, као и да је реч о искључиво сиромашним домаћинствима, јасно је да је ситуација алармантна.

Због свега наведеног, обе канцеларије за младе позивају све људе добре воље да донирају пакет одеће, обуће, хране и све оно што може бити од помоћи Краљевчанима. Пакете можете оставити у просторијама Регионалне (Улица Николе Пашића 6, 3. спрат) или Локалне канцеларије за младе (Улица Саве Ковачевића 5, иза „Макси“ дисkonta), радним данима од 9 до 16. Контакт телефони за све који су заинтересовани да помогну: 063 83 75 812 и 062 175 49 33. Акција ће трајати до уторка, 28. децембра.

H. C.

**STAMBENA ZADRUGA
„NAPREDAK“**
Ul.Kralja Aleksandra I Karađorđevića br.103
1974
36 GODINA POVERENJA

PRODAJE ZAVRŠENE
STANOVI POVRŠINE
OD 41m² DO 60m²

/preko puta ATD-a/
NA LOKACIJI UL.ZMAJ
JOVINA 45

UGOVARA PRODAJU
STANOVU U FAZI
IZGRADNJE
Rok završetka maj 2012 god.
NA LOKACIJI U UL.
JANKA VESELINOVICA
br.82 udaljeno od ulice

OBJEKTI SU
IZVEDENI PO
PROPISU U
CILJU ZAŠTITE
OD MOGUĆEG
ZEMljOTRESA

TELEFONI:
034/335-1010
034/335-999

ДОНАЦИЈЕ „ДИСМ АРКЕТА“

Свакапо моћ је начајна

Ваучереод по4. 000д инараза робуи зов етр говинед обилесу двепо родицеи зна сељаб агрегар, докј еп о30. 000д инарад одељено Школиза а утистичнуд ецу,Шк оли зад ецу штећеногслу хаи Обданишту, „К олибри“

Месна заједница Багремар и „ДИС маркет“ организовали су једну хуманитарну акцију у оквиру које је обданишту „Колибри“ из тог насеља уручен ваучер за робу из те трговине у износу од 30.000 динара. Према речима руководиоца „Колибрија“ Александра Весића, свака помоћ је значајна јер су деци увек потребне играчке, а ваучер се може

искористити и за куповину теке нике.

Током претеклих месец дана „ДИС маркет“ је обезбедио донације укупне вредности од око 100.000 динара. Помоћ су примиле две породице из насеља Багремар по 4.000 динара, а пре „Колибрија“ ваучере у вредности од по 30.000 динара

добиле су Школа за аутистичну децу и Школа за децу оштећеногл уха.

Председник Месне заједнице Багремар Живорад Станојловић каже да је у овим тешким временима „ДИС маркет“ показао изузетну друштвену одговор-

ност. Он позива остале компаније и појединце који су у могућности да на сличан начин пруже помоћ угроженом становништву. Акција се наставља и ваучере ће добити још две породице и Фудбалски клуб Багремар. A. J.

ДОДЕЛА ВАУЧЕРА РЕДСТАВНИЦИМА ОБДАНИШТА, „К ОЛИБРИ“

НОВОГОДИШЊА КЦИЈА КОМПАНИЈЕВ ИПМ ОБИЛЕ

Звучни семафори за децу оштећеног вида

УК рагујевцу ће ређајиби ти постављенина р аскрсницама улица др З оранаћи нђићаи Саве К овачевићаи Л епенички булевар–В ишњићева

Компанија Вип мобиле већ традиционално за новогодишње празнике помаже децу са посебним потребама. Ове године одређени ће се дела прихода од СМС порука које корисници пошаљу током новогодишње ноћи и та средства усмерити за набавку звучних семафора у пет градова Србије – Крагујевцу, Земуну, Нишу, Чачку и Ваљеву, који ће олакшати самостално кретање деце оштећеног вида. Пројекат ће бити реализован у сарадњи са Народном канцеларијом председника Републике, уз покровитељство Министарства рада и социјалне политике.

На прометним раскрсницама у поменутим градовима биће постављено 26 говорних уређаја за слепе и слабовиде, који емитују говорну поруку о називу улице за време зеленог светла за пешаке и звучни сигнал за време трајања забране преласка улице. У Крагујевцу ће, на предлог чланова Удружења слепих Србије, уређаји бити постављени на раскрсницама улица др Зорана Ђинђића и Саве Ковачевића и Лепенички булевар–В ишњићева.

Опрему производи и монтира Пупин Технолеком, а њено пуштање у рад планирано је за 30. децембар.

Вип је активирао и хуманитарни број 2001 путем којег сви корисници слањем СМС поруке у вредности од 50 динара до 15. јануара могу да дају свој допринос наставци одатних звучних семафора.

A. J.

НАГРАДЕУ ДРУЖЕЊА, С УНЦЕ“

Признање волонтерима

Традиционално признање „Повеља за добро дело“, које додељује Хуманитарно удружења „Сунце“, ове године припало је тринаесточланом тиму волонтера Црвеног крста који су ангажовани у програму бриге о старијим под називом „Помоћ телефоном“. Ово признање додељује се заслужним појединцима за хуманитарни рад, а волонтерима Црвеног крста уручено је 15. децембра у Народној библиотеци „Вук Караџић“.

Представници „Сунца“ рекли су да је „Повеља за добро дело“ једина у граду која се додељује за хуманитарни рад, те да су послали позивна писма за пријаве на 50 адреса. Одлука је да ту награду за 2010. годину добију волонтери Црвеног крста Крагујевца, иначе организације са највећим бројем волонтера, који контактирају са нашим старим суграђанима који су, у највећем броју случајева, усамљени и болесни, помажући им у решавању свакодневних проблема, али и пружајући им психосоцијалну подршку. У тиму „Помоћ телефоном“ ради 13 људи добра воље без икакве материјалне надокнаде, јер то што помажу другима сматрају изразом људске хуманости, солидарности и узајамности.

M. Ц.

NEVEROVATNE ПОНУДЕ ЗА SVAKO GODIŠNJE DOBA!

CRUZE 1.6 113KS
11.860 €

- ABS
- ESP
- Klima uredaj
- 6 vazdušnih jastuka
- Elektronski podizaci prednjih stakala
- Radio CD AUX priključak, 4 zvučnika

AVEO 1.2 84KS 4 VRATA
8.099 €

- Klima uredaj
- Servo upravljač
- El podizaci prednjih stakala
- Centralno zaključavanje
- Radio CD/MP3 sa USB priključkom i 4 zvučnika

ZASTAVA PROMET

ZASTAVA PROMET - ARENA MOTORS

Lepenički bulevar 33, Kragujevac
Telefon: 034/502 000
Besplatan poziv: 0800 034 035
gm@arenamotors.rs

ARENA MOTORS

KRAGUJEVAC

НАГРАЂЕНАНЕ ОБЈАВЉЕНАК ЊИГА

Историјак рагујевачких је вреја

Станиша Бркић и Миломир Минић добитници су награде „Женил ебл“ Савеза јеврејских општина Србије књигу „Је врејиу Крагујевцу“, која описује је већ два пута прошлана конкурсима Скупштине града, ова књига, због недостатка паре, никадани је објављена.

Пише Зоран Мишић

Iо први пут у Крагујевац је недавно, 9. децембра, „стигла“ награда годишњег конкурса Савеза јеврејских општина Србије. Лауреати су двојица искусних музејских радника и истраживача прошlosti и старија нашег града: Станиша Бркић, историчар и музејски саветник Спомен-парка „Крагујевачки октобар“, и Миломир Минић, документариста који је читав свој радни век провео у крагујевачком Народном музеју, а за свој пројекат, књигу „Је врејиу Крагујевцу“.

Награда, која се додељује 54. пут, од ове године носи име познате Јеврејке Жени Лебл (која је преживела две тортуре и логоре – нацистичку у Другом светском рату и комунистичку на Голом отоку и са којом је Данило Киш пред смрт направио своју последњу репортажну емисију у Израелу) и додељује се за три области: књижевност, историографију и мемоаристику са јеврејском тематиком.

На конкурс је приспело преко тридесет радова, а жири у саставу Предраг Палавестра, академик, професор доктор Милан Ристовић, историчар и Филип Давид, књижевник, као најбољи рад оценио је Бркићеву и Минићеву књигу. Ауторима је награда свечано урученна 9. децембра, у просторијама Јеврејске општине Београд. Добили су је из руку Ане Лебл (рођаке преминуле Жени), која живи у Сплиту.

- Станиша Бркић и Миломир Минић учинили су оно што је за јеврејску заједницу у Србији, али не само за ту заједницу, веома важно, обновили су памћење и сећање на познате крагујевачке јеврејске породице којима би се без ове документоване историје временом највероватније затро сваки траг, али и на оне храбре и

МИЛОМИР МИНИЋ И СТАНИША БРКИЋ СА ПРЕДСТАВНИЦИМА ЈЕВРЕЈСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ НА ДОДЕЛИ НАГРАДЕ

МЕДИНА ЈАКОВ ИСПРЕД РАДЊЕ

часне Србе „праведнике“, који су по цену запрећене смртне казне крили Јевреје, истакао је Филип Давид, који по мајци води порекло из породице крагујевачких Јевреја - Јудић.

■ Да им се траг не затре

За Боришу Радовановића, историчара и једног од рецензентата ове књиге (уз Жељка В. Зиројевића и Споменку Ковачић-Гужвић), ова књига је резултат дугогодишњег руистичког ада.

- Они су пронашли погодан метод и начин да испричaju судбину мале јеврејске заједнице у Крагујевцу и то од насељавања, преко страдања у Другом светском рату, све до данашњих дана. Како су Јевреји Крагујевца били значајан економски и политички фактор осветљени су многи догађаји из прошlosti града на Лепеници, сматра Радовановић.

Дело „Јевреји у Крагујевцу“ резултат је четвртвековног истраживачког ада Бркића и Минића.

- Све до 2000. година, када сам отишао у пензију, прикупљао сам

ЧУВЕНИ ДР МОША ЕЛИ

1905. КАО ДЕТЕ У ТРМБАСУ И ХИРУРГ

1939. ГОДИНЕ

Крагујевцу. Већ постојећу историјску грађу обогатио сам истраживањима у Историјском музеју и сакупљањем изјава од поузданых сведока и савременика, каже Бркић.

На идеју да напишу историју крагујевачких Јевреја дошли још у време када је огранак Друштва српско-јеврејског пријатељства био активан у Крагујевцу, а објавица су на пројекту радила пуном паром више од две године. Минић им је помогао и познати крагујевачки колекционар, адвокат Звонко Марковић, који им је предочио чак 43 документа везана за ову проблематику из своје приватнез бирке.

Станиша Бркић је овом заједничком истраживачком подухвату „пришао са друге стране“. - Када сам преузео да се старам о „Списку стрељаних у Спомен парку“, посветио сам се и историјском питању о Јеврејима у Крагујевцу.

Књига је била готова још пре три године и конкурисали смо са

њом, као пројектом, на годишњем конкурсу Скупштине града 2008. године и „прошли“, али није било паре за њено објављивање. Иста ситуација се поновила и наредне године, опет је књига „прошла“ и поново није било новца у буџету за њено штампање. Иако су нам саветovalи да конкуришемо и ове године, сматрали смо да је то бесмислено, каже резигнирано Бркић, а Минић и он се ипак надају да ће овако значајно признање ипак „погурати“ њено објављивање.

За сада, Ричард Бурсис, познати енглески песник и велики пријатељ Крагујевца (пре три године у Шумарицама је за Велики школски час изведен његова поема „Плави лептир“), жели да ово дело

Документи

ОФИЦИРСКА ЛЕГИТИМАЦИЈА ВОЈНОГ ЛЕКАРА
НОАХА ШНЕРСОНА, НОСИОЦА АЛБАНСКЕ СПОМЕНИЦЕ,
ПО ЧИЈЕМ СИНУ ЈОСИФУ ИМЕ НОСИ ЈЕДНА УЛИЦА
У БАГРЕМАРУ

предочи светској (јеврејској) јавности, али би аутори Бркић и Минић ипак волели да њихова књига прво изађе у Крагујевцу и Србији, пре него што доживи издања на хебрејском у Израелу или енглескому А мерици.

■ Занатлије, трговци и лекари

Књига „Јевреји у Крагујевцу“ у уводном делу садржи кратку историју јеврејског народа и генезу његовог зодуса.

Први подatak о Јеврејима на територији Србије потиче из 950. године и налази се у преписци кордопског рабина Хисдаја Ибн Шаптута са хазарским каганом Јосифом Једанаестим. Београд је тада био највећи јеврејски центар на Балкану после Солунца. У хришћовљама краља Уроша (1250.) и цара Душана (1354.) јеврејски трговци добили су дозволе о слободној трговини у српским земљама. Турски султани имали су блаконаклон став према Јеврејима и пре њиховог доласка на Балкан јер су их сматрали за корисне

САНИТЕТСКИ ОФИЦИР МИША ЈУДИЋ (1912) И УРИЕЛ, ПОСЛЕДЊИ ПОТОМАК ТЕ ПОРОДИЦЕ У КРАГУЈЕВЦУ, КОЈИ ЈЕ ПРЕМИНУO 1979.

поданике који се баве занатима и трговином и од којих није, попут хришћанског становништва, претила пасностод п обуне.

Почетком 19. века, само у Београду било их је више од хиљаду, а приликом ослобођања Београда Карађорђеви устаници убили су и неколико Јевреја, један број њих на силу преобратили у хришћанство, а страдала је и једина београдска синагога. Тако на интервенцију Русије престаје прогон је врејају у станичкој Србији.

После ослобођења Србије 1815. године, у Милошевој кнежевини живи преко 2.000 Јевреја, од чега 1.500 у Београду, а остали почињу да насељавају и остале српске градове и вароши. После стицања независности (а, било их је и у

турском периоду, мањом Сефарда), крагујевачки Јевреји били су трговци, занатлије, лекари и чиновници. Јосиф Шлезингер из Осијека радио је још од 1829. године, прво у Шапцу као учитељ музике деце Јеврема Обреновића, а потом у Крагујевцу постаје први капел

ник новоосноване војне музике. Наш град као Милошева престоница 1834. године има око 2.500 становника, а комплетну трговину у њему „држе“ Цинцири и Јевреји. Када Милош из иностран

ЗОЛТАН ХОЛЕНДЕР СА БРАЂОМ КОЈУ ЈЕ ПРОНАШАО ПОСЛЕ ПОЛА ВЕКА У АМЕРИЦИ

ликс, Соломон Алкалај, Коста Колендер), а војни лекар др Ноах Шнерсон (по чијем се сину Јосифу данас зове једна улица у насељу Багремар) носилац је „Албанске споменице“.

Између два рата Јевреји у Крагујевцу држе мануфактуре, трговачке радње и галантерије, нагазе, продавнице помодне робе, гардеробе и обуће, ситничарнице, трафике, базаре, шпацију, стакларе и радње са порцеланом, а такође тргују и сахраном и пићем, животињама, металним производима, свима и свачим - са оруж

јем. Трговином се баве јеврејске породице Алкалај, Демајо, Демајоровић, Ели, Јудић, Конфино, Мешулан, Мориц и Феферман. За разлику од српских колега, јеврејски трговци се никада нису бавили искључиво једном врстом трговине.

Познати градски лекар је хирург Момша Ели, као и његов брат војни доктор Давид, Антон Гајтер је часовничар, Емануел Пинкас фудбалер „Радничког“, а крагујевачки јеврејски вероучитељ је Јехуда Мачоро, мајстори Павле Јунговић, Рафаил Самарин, Бранислав Шаламон, Леон Циргер, Иван Рајтер... Свој храм, у приватној кући, имали су у Душановој (данас Николе Пашића) улици. Имали су и своју парцелу (за разлику од многих других градова) на Варошком гробљу. Ступали су у мешовите брачне С рбима С рпкињама.

До долaska немачких окупатора у Крагујевцу, као индустријском и космополитском граду, није постојао антисемитизам. Одмах по доласку Немаца у град наређено им је да морају да носе жуте траке. Већина мушкараца страдали су приликом стрељања 21. октобра 1941. године, док су њихове породице, жене, деца и старици ликвидирани на злогласном стратишту, београдском логору „Сајми-ште“. Наређено им је да се 13. јануара 1942. године са личним пртљагом појаве на локацији старе Општине (преко пута пијаце) и одатле су спроведени у смрт. Специјално обучена екипа до то дошла је из Немачке и на „Сајмишту“ су поубијани сви похапшени српски Јевреји (као и

они из осталих окупационих зона који су спас потражили у Србији), у комбију направљеним за ту прилику, где су људи тровани издувним гасовима.

Имена крагујевачких Јевреја налазе се на и на стратиштима Банице, Капислане (они који су се скривали и хватани у току рата), Земуна, Старе Грађашке или поред њих стоји одредница: судбина „непозната“. Има и оних који су погинули у борбама против Немаца и љотићеваца, попут Јосифа Клауса и Јосифа Шнерсона, а само мали број њих је преживео рат и логоре, као што је случај са Леоном Алкалајем, власником трговине „100.000 кошуља“ или Мишелом Уриелом Буки Јудићем, који је преминуо у Крагујевцу 1979. године. Оно мало Јевреја из Крагујевца и околине који су преживели холокауст махом су се одселили И зраели А мерику.

Књига се бави и њиховим спаситељима и пријатељима у невољи који су ризиковали смртну казну за себе и своје породи-

МЕДАЉА ПРАВЕДНИКА ЗА ПОРОДИЦУ ЂОНОВИЋ ИЗ ДОЊЕ ЦРНУЋЕ

це, попут београдске фамилије Милутиновић, Ђоновића из Доње

Црнуће, Младеновића и Ковановића из Баточине, Стефановића, Милићевића и Јоцића из Крагујевца, Павловића из Лапова, Михајловића зЛ евча...

Послератни историјат Јевреја у Крагујевцу махом је везан за рад Друштва српско-јеврејског пријатељства (основан 1989. године) и две значајне личности у њему: Золтана Холендера (који је после пола века пронашао своју породицу у САД), пореклом из градића у Оршави у данашњој Украјини, преминулог 1996. године, и Теодоре Зам Милосављевић, рођене у Сомбору, која је у Аушвицу преживела и доктора Менгелеа, а у Крагујевцу се доселила 1990. године, код ћерке Браниславе и која је еп реминулап ретр ик одине.

Данас у Крагујеву нема Јевреја рођених пре Другог светског рата, као ни млађих припадника ове заједнице који су Јевреји и по мајци и по оцу, већ тек неколико потомака змешовитих ракова.

Надамо се да ће књига „Јевреји у Крагујевцу“ угледати светлост дана и да неће доживети судбину крагујевачких Јевреја о којима пише и „затре јој се сваки траг“.

ПОРОДИЧНА ФОТОГРАФИЈА ДР ДАВИДА ЕЛИЈА

тражи „пријем у српско држављанство“ и као угледни војнику његовој „м олбју је довољено“.

Крагујевачки лист „Потпора“, који излази с краја 19. века, у својој рубрици „Огласи“ доноси обиље података о активностима крагујевачких Јевреја. Трговином готовим оделима и штофом баве се Демајо и друг, Најман држи ствароште готових одела, Ј. Брајнер врши оправке патоса, намештаје пећи и друге радове, Аврам Мешула, трговац, продаје срећке класне лутрије, Моша Конфортије („Србин Мојсијеве вероисповеди“) је власник трговине „Велики Лувр“, а М. Најман трговине и фабриком ушкога дечијег дела.

Како добротвора и приложника и активних учесника крагујевачког друштвеног живота у „Потпори“ се јављају имена Ђорђа Брајмера, Бењамина Демаја, Хайма Пинкаса, кројача, др Крумера, Игњаца Давида и Рубена Мешула. Извозне радње пољопривредних производа држали су Леополд Феферман, Давид Бракфелд и Илија Лицикас. По изградњи железнице царинску и отпремничку службу вршио је Миша Алкалај, дворски фотограф О. Лецтер 1893. године фотографише све ученике свих крагујевачких школа, а доктори Давид Розенберг и Стеван Сибер су лекари у крагујевачком и лепеничком срезу и окружни физикуси.

■ Стратишта С ајмишту Капислани

Број Јевреја у граду почетком 20. века толико је нарастао да су 1906. године формирали Јеврејску вероисповедну општину Крагујевац.

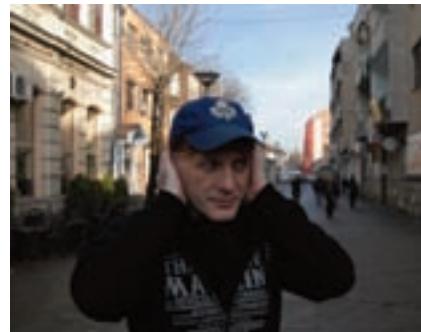
Крагујевачки Јевреји, као родољуби и патриоте, активно учествују у балканским и Првом светском рату (погинули су Јаромир Фе-

СРЂАН СТАНКОВИЋ ЈАПАН, МУЗИЧАР

Чувајмо своју памет и лепоту

Потеру води Милан Пурић

а сам крагујевачки музички таленат, целом граду познат као Јапан. Одрастао сам у породици где се музички дух јако неговао. Покојна мајка Весна је играла и певала у Абрашевићу, а отац Слободан свирао је усну хармонику и гитару. Деца по оцу свирао је такође у великом оркестру у Србији и Босни гитару и усну хармонику. Од малих ногу сам у том свету, где сам добио прва музичка знања. По мало сам и атлетичар, каратиста, писац, планински композитор, освајач „Трикадура“, као први Крагујевчанин који је утробу Марији и Јелени.

Како си одрастао у Крагујевцу?

Било је то безбрижно детињство у нашој бившој зајдничкој држави. Имали смо више маште од данашње генерације, која повијених леђа највећи део времена проводи за компјутером, а ван тога пумпају мишиће јер су изнутра углавном празни. Ми смо уз пуно маште користили клипче, аутиће, пиштоље и сличне играчке да се на креативан начин играмо и неке од тих играчака и сами правимо. Ја сам се од малена дохватио музике, па сам се уз бубњеве дружио са старијима. Од шесте-седме године почeo сам са једним руским штимунгом да се усавршавам на гитари.

Шта породица представља у твојем животу?

Савремена породица полако се наприза и уништава. Мени је представљала стожер, који је, као и сваком младом човеку, био највећа сигурност и подршка. То је основна ћелија из које се развијају нормална и здрава деца која из ње црпе све оно што је за њих најбоље.

Који су били примери за угледање у твојој младости?

Пре свега ми је узор био отац, и као музичар и као спортиста. Као је он био дифофац, уз њега сам почeo да тренирам атлетику, па карате, одакле ми потиче и надимак Јапан, јер сам се уз тај спорт прилично загрејао за ту земљу, поготово за њену културу. Касније кад сам постao свестан да човек мора бити осим телесног и духовног бића, упознао сам оца Зарета Божковића, који је и дан данас мој парох. Осим што ми је био духовна подршка, такође је утицао на мене да се бавим и појењем, јер тaj таленат од Бога дат треба бити узвраћен и тако сам почeo да се бавим и духовном црквеном српском музиком. У њему сам препознао квалитеете које на другим местима нисам могao да нађem.

Колико је рада и труда (уз талент) потребно да те неко препозна као урбани легенду?

Кад ми неко каже да сам легенда или звезда, ја се увек нашалим и кажем да су легенде у гробу, а звезде на небу. Мора се имати у себи пуно упорности и тврдоглавости, па уз пуно рада нешто и урадити. Мора се истрајати, поготово у ситуацијама кад се помисли има ли све то што се ради сврхе или треба спаковати своје ствари и отићи даље. Талентом се донекле човек провлачи, али без посвећености и огромног рада не иде. Можда је најбољи пример за то Тоčak, који се музичи сав посветио, без

Памети и лепоте из Крагујевца

обзира на новац или личну промоцију.

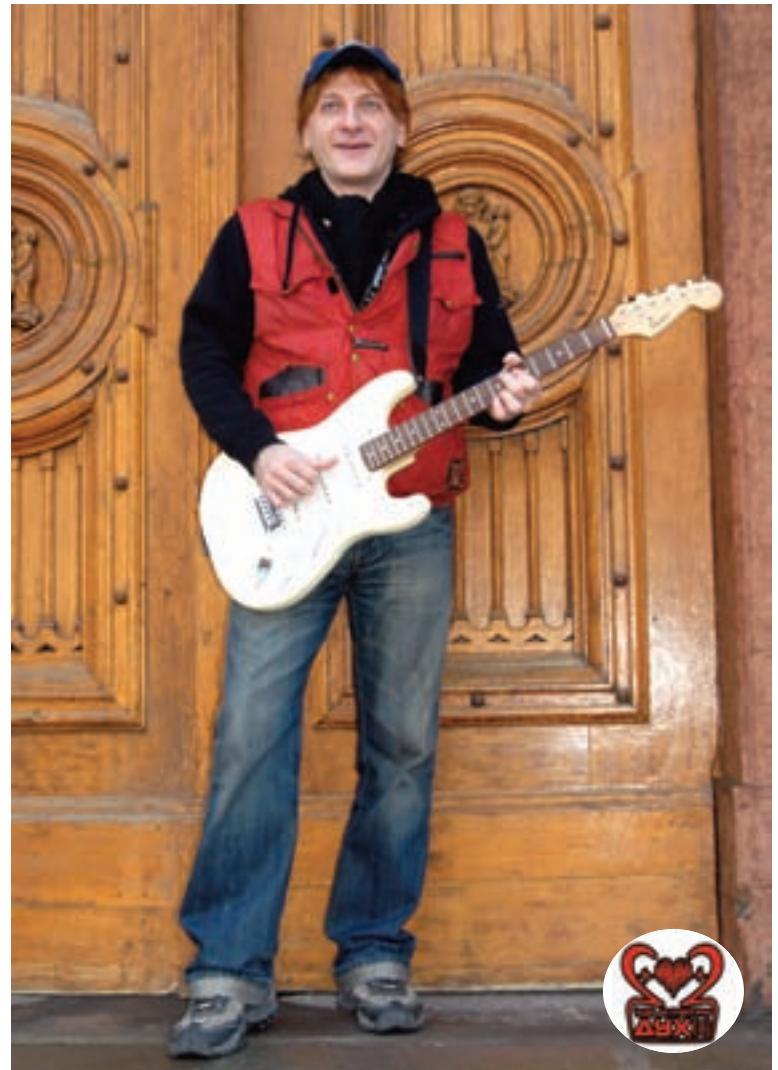
Која места су по теби интересантна у граду?

Као деца скупљали смо се код Робне куће, испред Дома самоуправљача смо у кругу свирали, па потом на језеру на Бубњу и, наравно, у Великом парку. То су била наша култна места, уз незаobilazni Дом омладине који је пружао свима шансу да се уметнички исказују. Са 13 година сам одсвираo и прву игранку у својој Основној школи „Радоje Домановић“.

Где је и какав је крагујевачки дух?

Нажалост, све више се губи и одумире. Крагујевачки дух постоји и препознаје се по осмеху, речи, шарму, по међусобном поштовању и заједништву људи. На жалост, тај дух се све више губи и одумире, деслом и због одлива

Стари крагујевачки дух препознавао се по осмеху, топлој речи, шарму, по међусобном поштовању и заједништву људи. На жалост, тај дух се све више губи и одумире, деслом и због одлива

Каква је данас крагујевачка музичка сцена?

Рекао бих да је моя група, после „Смака“, „Ватре“ и још неких мање познатих, дошла као неки нови талас. Ричард Трећи, Дебела Ненси и КБО били су весници новог таласа у граду. После тога настаје велика пра-знина, па долази трећи талас од којих само једна или две пливaju у мутним музичким водама рокера. За то време се десио турбо фолк и Гранд и клинци се потпуно сумануто облаче у 14-15 година и опонашају те назови звезде. Певачице и певальке постају узори деци, па је потребно да се што пре деси неки нови талас група који би изнедрио нов начин размишљања и деловања на нашем музичком небу. Желим новој генерацији да се то што пре деси и да ретардирани турбо фолк певачи и певачице не буду узори младима. Рок и нека авангардна музика потпуно је девастирана и дезавуисана. Једину шансу за то у граду видим у Дому омладине, где се обезбеђују услови за креативан рад музичара.

Пратиш ли спорт у граду и шта мислиш о њему?

Наравно да pratim и подржавам наше спортисте. Мислим да је то доста напредовало. Град и ова власт заиста доста улажу у спорт и то има резултата. И појединачни и тимски спортови из године у годину су све бољи и надам се да ће то да се настави.

Каква је данас ситуација у култури Крагујевца?

Видим да се доста пише и издаје, а и сам пишем поезију и кратку причу. Мислим да је ситуација добра. Доста се снима и филмова и то град подржава. Једно време је то била толико пустинја, а сад је ситуација доста солидна.

Велики механички прилив становнику у последњих 40 година имао је утицај на живот у граду. Какав?

Увек се осећао тај прилив и осећао се други менталитет. Нисмо се

позвао да дођем у кафанду току дана, кад је то било примерено мојим годинама. Ту се седело, разговарало, био је присутан дух поштовања, заједништва и правих пријатељства. Сви седе у малом простору и тако се осећају као једна заједница. То сам престао сада да виђам по граду, а то је био први бомески крагујевачки дух. Тада није било важно време, ни новац, већ је било важно дружење и добротамерност која се и у ваздуху осећала.

Шта су лепе жене за Крагујевца?

Поје, пресеја, украс за све нас, без кога се не може. Пуно крагујевачких манекенки и певачица, књижевница, па и политичарки шире истину по свету о Крагујевцу као месту где има најлепших жена.

Како се добијају надимци у Крагујевцу?

У моје време добијали су се по некој анегdoti из школе или по презимену. Понекад деца из неукуса неком дају надимак „Носона“, „Клемпа“ или неко друго физичко обележје, што није уред.

Идеш ли на пијац и збор чега?

На пијацу идем врло радо. Међутим, и ту је приметно да је наш сељак потиснут и девастиран. Дошли су неки прекупци са стране и све мање може да се осети прави шумадијски дух са села. Врло уважавам и волим сељаке из Шумадије и жао ми је што их је све мање. Сви смо ми у коренима из лепих српских села.

Да ли је Крагујевац погодно место за здрав живот?

Некада је то заиста био. Последњих пет-шест година осећам наглу промену на горе. Дошли су неке стране фабрике које, чини се, не поштују еколошка правила, па нам је природа све девастирана.

Шта би из света донео у Крагујевац, а шта би из Крагујевца послao у свет?

Одавде би пре свега однео здраву храну, месо, воће, млекче производе и, најпре, домаћу ракију. Ужасно је ружко што се наша плодна и лепа земља продаје странима да они из ње извлаче зараду. За то време наши се гурају да раде по фабрикама где их чека ужасно тежак рад. Опуштеност и шарм који имају људи из Кариба, Бразила, Хаваја и осталих егзотичних дестинација пренео бих код нас јер нам то заиста фали. Они то вероватно имају због климе. Код нас се изгубила опуштеност, осећајност и душевност, па би можда на тај начин могли да надоместимо.

Какав је Крагујевац бити кроз 50 година?

Волео би да буде град са што више зеленила и паркова са очуваним природом у свим њеним сегментима. Што мање издувних гасова и више чисте енергије. Волео би да се комплетан центар затвори за саобраћај. Можда ће тада постојати телепортације, па ће све ово бити могуће.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си дао?

Да сам му све најлепше своје стихове и композиције. Пуно концептата и наступа на нашим прославама и трговима, а добио сам неподредност и саосећајност и емпатију да ту је невоље. Крагујевац је увек био отворен за све људе здравог духа и памети и треба сви заједно да га очувамо и унапредимо.

DR PAVIĆEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA
Milovana Glišića 15.
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

Stomatološka ordinacija Dr BLANUŠA
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

ВРШИМО СВЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ
МИЈЕМА ДЕНТ
Др. Драган В. Ђорђевић
доктор стоматолог
телефони 034/356-444 064/16-20-311
Илинданска 7/1

GIP
GEO ING PREMIER
Premier zemljiste... amfiteatre...
Sistemski objekti... parkovi...
Drevo parola... izrada
izgradnja planova...
geodetski poslovi...
topografski planovi...
Lepenicki bulvar 25/1
Telefon: 034 330 821

1DR ALARM
УГРАДЊА СЕРВИС
ПРОЈЕКТОВАЊЕ
ALARMSKIH СИСТАМА
Miroslava Antica 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

FENIKS
VIDEO NADZOR
ALARMSKI SISTEMI
EVIDENCIJA RADNOG VREMENA
SA KONTROLOM PRISUPA
SERVISIRANJE ЕЛЕКТРОНИКЕ
OZVIČENJE
034 3125 003 034 3126 400
034 3126 400 034 3126 400

**ШУМАДИЈА
УСРЕД СВЕТА**

**СРЕЋНА
НОВА ГОДИНА
И
БОЖИЋНИ
ПРАЗНИЦИ**

www.zajednozasumadiju.com

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ
ПРИВРЕДНО ДРУШТВО ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
ЦЕНТАР доо Крагујевац

Срећни Новогодишњи и Божићни празници

Огранци друштва:
Електрошумадија Крагујевац
Електроморава Пожаревац
Електроморава Сmederevo

БЛ
TRNAVATROMET

Internacionalnih brigada bb
Telefon: 345 900 lokal 220
www.trnavatromet.com

СРЕЋНИ НОВОГОДИШЊИ И БОЖИЋНИ ПРАЗНИЦИ

Поштовани суграђани,
Срећна Вам
Нова 2011. година
и божићни празници

ГРАДСКЕ ТРЖНИЦЕ
1928

МАРКЕТИНГ
ТЕЛЕФОНИ:
034/333-111
034/333-116

Заборављене причес и легенде

Пише Александар Бабић

Псоглави - прерушени нападач на људе

Међу тајанственим бићима која су се појављивала у Србији и шире (на Балкану), поред вила, вештица, ала и баука, било је и једно гнусно створење - псоглави, за које Александар Палавестра (у књизи „Але и бауци – прилози поучавању тајанствених бића Балкана“) наводи да се дану крије по пећинама, земунцима и препуклим гробовима, а ноћу лута у потрази за храном.

Тело тог чудног бића је слично лудском, само што му је труп нешто дужи у односу на ноге. Обрастао је кратком, ретком длаком. Има реп, али му је закръљао и повијен међу ноге, као у бесног пса. Глава је слична псећој. На глави, кажу они који су га видели, има рогове, међутим други тврде да су му то шиљате уши које стално стоје исправно и начуљене су. Још тврде да има једно око на среду чела. Зуби су му као и у свих месождера, са нарочито израженим очњацима. Обично се храни лешевима, али напада и људе. Када хода, иде на две ноге (јер је уствари двоногац, као човек), а једино када трчи или бежи помаже се и рукама, па изгледа као да има четири ноге. Снажан је и врло тешко га је савладати. У тим тренуцима зна бити веома свиреп.

Псоглави су настали, казује легенда, од неприродног односа жене са псим. По тој легенди и Атила - Бич божији је био псоглавац. Наводно, пошто његову мајку нису хтели да узаду за онога кога је волела, отац ју је затворио у дворац и ниједан мушкирани није смео да буде у њеној близини, чак ни да уђе у дворац. Око ње су биле само слушкиње и вољени пас чувар. И она је са псим зачела Атилу. Кају да је имао лице налик на њушку пса, али и страховиту снагу и окретност. То је и показао и доказао предводећи сународнике своје мајке у освајању Европе и старог римског царства.

Атила је стално носио нешто налик на каџигу (због конфигурације лица она је морала да изгледа као псећа њушка), што су касније многи прихватили, па и најамници српског деспота Ђурђа Бранковића и наш чувени јунак из епских народних песама Змај Огњени Вук. Атила је стално био на коњу, у трку и борбама, и није скидao каџигу (маску) која је била позлаћена јер је велики плен задобио у освајачким походима. Атила је прошао кроз Панонију (наш део Војводине) одлазећи на Запад. Из времена монголске најезде на јадранској обали, близу Старограда под Паклеником, остале су рушевине „кула цара Пасоглава“ који је боравио у том крају. Вероватно Атиле.

То је била легенда, а у околини Крагујевца 1834. године такође се појавио псоглави. Престоницу је обузeo страх од непознатог чудовишта о коме су само слушали у бајкама. Чим би се спустио сутон сви су се затварали у куће, а њега су виђали по околним селима, јер су сељаци морали и ноћу, због стоке и других потреба, да излазе из кућа. Они који су се суcretali са њим причали су да има велико сјајно око на челу и веома чудан изглед који подсећа на пса. Највише је насртала на жене и девојке. Оне које су имале ту несрећу да се сртну са псоглавом причале су да их је увек сачекивао иза неког грма или сличног заклона, а онда их „пригушивао тако као да хоће да их задави“. Биле су потресене и уплашене и нису желеле даље да причају и описују немиле догађаје. Ипак, све су захваљивали Богу што су преживеле, као и њихови родитељи или мужеви.

Књаз Милош је добио обавештење шта се догађа у околним селима и да је велика паника захватали и сам Крагујевац. Милош одабере своје најхрабрије момке који су били кадри да ухвate или убију ту авет. Крену они по селима и почну да постављају заседе у ведрим ноћима пуним месечине - тада је псоглави најрадије нападао. И успеше да га ухвate.

Када су га ујутру повели књазу Милошу, слегао се гранд свет у чаршији да виде то чудовиште. Момци га воде завезаног, а оно иде као човек, на две ноге, а на ногама му обични опанци и плетене вунене чарапе. Био је обмотан неким кожама. На глави је имао два рога, а на челу углављено огледалце које се куповало по панаћурима, округло, које је на месечини светлело и уливало страх. Цела глава му је била омотана неким крпама, највише навучених преко носа, тако да је давала изглед псеће љушке.

Књаз је одмах схватио о чему је реч. Наредио је да га повале на клупу и почну са ударањем педесет батина. Кад су прорадили штапови, псоглави је почео да се дере, јауче и лелече као човек, што је уствари и био, само се прерушио да би се људи плашили, да би несметано крао и нападао девојке и жене. Међутим, жене због своје бруке нису сведочиле шта им је све радио, сем да их је пригушивао као да хоће да удави. После казне псоглави је скинуо рогове, огледалце и крпе којима је прекривао лице и заклео се пред свима да неће више плашити и нападати људе.

Убрзо после овога догађаја, у Крагујевцу су се многи људи почели прерушавати - али то је друга прича. То је било време када је у престоницу дошао Јоаким Вујић и основао прво позориште, али прерушавање глумача нема никакве везе са псоглавим.

ПСОГЛАВ, НИРНБЕРШКА ХРОНИКА
ДРВОРЕЗ, 1493. ГОДИНА

УКРАТКО

Признање Горану
Миленковићу

Крагујевачки карикатуриста Го-
ран Миленковић добитник је
плакете на недавно завршеном
наградном конкурсу Једиње-
них нација и Фонда Ранана Лу-
рија. Реч је о једном од нај-
важнијих наградних конкурса у
свету које носи име познатог а-
меричког карикатуристе. Ми-
ленковићев рад нашао се међу
13 најбољих радова, а крајем го-
дине сви ће бити изложени у се-
дишту Једињених нација у
Њујорку.

Двена градеза
„Стилске вежбе“

Представа „Стилске вежбе“ А-
кадемског позоришта СКЦ-а на
недавно завршеном 13. Фести-
валу академских позоришта Ср-
бије у Новом Саду освојила је
две награде. Ова комедија про-
глашена је за најбољу представу
у целини, а редитељ Милић Јо-
вановић добио је награду за на-
јбољу режију.

Да подсетимо, реч је о коме-
дији Реймона Кеноа, а играју
Милица Миленковић, Драгана
Петровић, Мина Обрадовић,
Кристина Симоновић, Дејан То-
шовић, Коста Стојадинов, Не-
мања Јовановић и Милош
Станојевић.

О томе ко је најбољи глумац,
редитељ, сценограф, ове године
одлучивао је жири у саставу
Гордана Ђурђевић-Димић, глу-
мица Српског народног позори-
шта, Светислав Јованов, драматург и директар Позори-
шта младих, Зоран Ђерић.

Триптих З орана
Ивановића

Народни музеј, од
23. децембра, пред-
ставиће три изло-
жбе у низу аутора
Зорана Ивановића.
Прва изложба овог
триптиха, под на-
зивом „Сећање на
природу“ биће от-
ворена у четвртак,
23. децембра, у 19
часова, а отвориће
је Бранко Станко-
вић, новинар РТС.

Иначе, Зоран Ивановић је а-
кадемски уметник из Параћи-
на, а предавач је на овдашњем
ФИЛУМ-у.

Концертза
Краљево

Велики хуманитарни концерт
за помоћ Краљеву одржаће се
вечерас, 23. децембра, у град-
ској дворани „Шумадија“, са по-
четком у 21 час. Сај приход од
улазница намењен је Краљев-
чанима, који су, погођени недав-
ним земљотресом, остали без
крова над главом.

Између осталих на концерту
ће наступити и „КБО!“, „Пропа-
ганда 117“, „ЧБС“, „ЛУР“, „ЕКГ“, „Даркајнс“, као и кра-
љевачки бенд „Дечија радост“.

Улазнице по ценама од 250 дина-
ра могу се купити у Дому ом-
ладине у „Др студији“, а на дан
концерта и на билетарници
„Шумадије“.

Донаторска
продажајасли ка

У овдашњем дому „Младост“, у
петак, 24. децембра организова-
ће се донаторска продажа умет-
ничких слика Татјане Захар.
Део прихода намењен је мали-
шанима из овог Дечијег дома.

Почетак изложбе заказан је
за 18 часова.

ПРЕМИЈЕРА „ТРАВИЈАТЕ“

Тражиласе к артав ише

Пише Јања Лазаревић

Уго очекивана пре-
мијера „Травијате“
добар је знак да Кра-
гујевац поново по-
стаје важна културна
позорница Србије. И
премијера и реприза
унапред су биле распродате, тра-
жила се карта више, а велики ан-
самбл испраћен је са сцене
дуготрајним плаузом.

Поставка опере у Крагујевцу ве-
ома је амбициозан пројекат. Опер-
ски студио ФИЛУМ-а је, да
подсетимо, до сада поставио две о-
пере у Књажевско-српском театру:
„На уранку“ Станислава Биничког
и „Тајни брак“ Доменика Чимаро-
зе. Тако је и Вердијева „Травијата“
постављена на сцену у складу са
тренутним овдашњим могућно-
стима - без симфонијског орке-
стра, односно уз корепетитора за
клавиром, а то је у овом случају
била пијанистика Јелена Ивано-
вић. Надајмо се да ће „Травијата“
у Крагујевцу доживети исту судбину
као и опера „На уранку“, која је
првобитно постављена на сцену уз
клавирску пратњу, а затим и у пу-
ном саставу, уз крагујевачки орке-
стар „Шлезингер“.

Солисти у овом оперском делу,
чији је либрето писан на основу
комада „Дама с камелијама“ Алек-
сандра Диме (млађег), били су ис-
такнути, углавном млади, соло
певачи које је изнедрила београд-
ска Музичка академија, као и Оп-
ерски студио ФИЛУМ-а. Тако су
запажене наступе остварили Ана
Петровић/Јасмина Стојковић у

главној женској улози Виолете Ва-
лери и Ненад Чича у улози Алфре-
да Жермана. Нешто слабији
интерпретацију остварио је Томи-
слав Витез у улози Жоржа Жермо-
на. У споредним улогама истакли
су се Бојан Булатовић (Гастон), Јо-
вана Јовићевић (Флора Бервоа),
Милица Стојчев (Анина), Предраг
Глигорић (Барон Дуфол), Милош

Ђуричић (Маркис д' Обињи), Ми-
лош Гашић (доктор Гренвил). Сва-
како, Академски хор „Лицеум“,
чија је улога у овој опери веома
значајна, својим професионали-
змом дао је још једну ноту озбиљ-
ности цеој поставци. Редитељ, као
и сценограф, била је Милица Шу-
тић, која је у сценски покрет заслуге иду-
Младену Кнежевићу, а за костиме
Сањи Ачић. Као и у досадашњим
оперским представама, дириговао
је Миодраг Јаноски, дугогодишњи
руководилац и диригент Опере
СНП Нови Сад и диригент у Опери
Народног позоришта у Београду.

Дуготрајни аплауз по завршет-
ку „Травијате“ свима је, а нарочи-
то нама којима је музичка
уметност професија, грејао срца у
прилично хладној сали позори-
шта. Уз позитиван осећај који је о-
стало након Вердијевог дела, уз
предстојеће новогодишње празни-
ке долази и жеља да се у наредној
години на сцени Књажевско-срп-
ског театра изнедри маскар још
једна оперска премијера. А она,
тако тражена, карта више за „Тра-
вијату“ обећава још које њено из-
вођење у години која долази,
надамо се много бољој за крагуј-
вачку перу.

„АЛНАРИ“ И „КРАГУЈЕВАЧКЕ“ НАГРАЂУЈУ

Менаџер за једанминут

Издавачка кућа Алнари и овог петка наградиће дво-
је читалаца Крагујевачких, а најбржи добиће књигу
„Менаџер за један минут“ аутора др Кенета Бленчар-
да и др Спенсера Консона. Потребно је само да у пе-
так, 24. децембра, позвовете 034 333-111, после 10
часова ујутру, и будете најбр-
жи. Добитници ће своје књиге
моћи да преузму у књижари
„Вулкан“ у Родац енту.

„Менаџер за један минут“ је
лако читљива прича која вам
брзо покажује три веома прак-
тичне менаџерске технике.
Како се прича одвија, откри-
ћете достигнућа из области
медицине и бихевиоралних
наука, која ће вам помоћи да
схватите зашто ови наизглед
једноставни методи дејствују
тако добро код толико људи.
Кад стигнете до краја књиге,
знаћете и то како да их примените на сопствену ситу-
ацију. Књига је концизна, језик је једноставан, а нај-
важније од свега - ова књига помаже! Због тога је
књига „Менаџер за један минут“ постала америчка
национална сензација, представљена у магазину
„Пипл“ и на „Тудеј шоу“, „Мери Грифим шоу“ и мно-
гима рутингима левизијским програмима.

НИКОЛАК ОКАЈА НКОВИЋ: М АЛАП ЛАСТИКАЦР ТЕЖИ

Мали просторга лерије „Рима“ с творио је једани нтимнитр енус таки змеђуд елаи посматрача, па ј есв а раскоши ц ртачка страстни колеја нко- вићај ошу печатљивија

У галерији „Рима“, прошле недеље, отворена је ретроспективна изложба мале пластике и цртежа једног од наших најпознатијих вајара Николе Ђокеја нко- вића.

На изложби су представљена дела из богатог стваралачког опуса овог уметника и каријере дуге више од пола века. Поред скулптура - мале пластике, представљени су и цртежи, а нека дела су по први пут изложена. Између осталих, Крагујевчани су по први пут у прилици да виде и скулптуру Вука Карадића, коју је уметник пре тридесетак година наменски радио за Ђачки трг, испред гимназије.

Крагујевачка изложба, представила је и уметника на један другачији начин. Мали простор галерије „Рима“ створио је један интимни тренутак између дела и посматрача, па је сва раскош и цр-

така страст Николе Јанковића јошу печатљивија.

Никола Јанковић рођен је у Крагујевцу 13. децембра 1926. године. Основну школу и гимназију завршио је у родном граду, а Академију за ликовне уметности у Београду 1950. у класи професора Љозета Долинара и Сретена Стојановића, постдипломске студије код професора Сретена Стојановића. Својим радом обухватио је све области скулптуре: портрет, ситну пластику, споменичку скулптуру, плакете итд.

Данас, у свим већим градовима Србије постоји бар једна скулптура овог уметника, а његов рад краси и Крагујевац - од рељефа за врата Музеја „21. октобар“ у Шумарицама, спо-

меника Јоакиму Вујићу испред Театра, Милоша Великог у свечаној сали Гимназије, до споменика војводи Радомиру Путнику.

У сваком случају, ово је изложба која се мора видети, а биће отворена још четири дана, до 27. децембра. Иначе, Јанковићевом поста-

вком завршава се у галерији „Рима“ ова излагачка година, али и почиње нова пракса – представљање вајара. И то није све, током следеће године крагујевачка публика биће у прилици да види и неколико ванредних међународних изложби.

Д ВЕФ ИЛМСКЕ ПРЕМИЈЕРЕ

Приче о југоу и уметницима који нестају

Премијера филма „Југо“ 24. децембра у Спомен-парку „21. октобар“, а анимираног филма „С ваких пет минута“ 28. децембра у Салашу лицеју Рагујевачке гимназије

Крагујевачка публика, већ две-три године, филмске премијере дочекује у разним просторима. Након Сајмишта, Ректората, Позоришта за децу и Књажевско-српског театра, на крају ове године две филмске премијере одржавају се у Спомен-парку „21. октобар“ и Првој крагујевачкој гимназији.

Најме, дипломски филм младе

редитељке Мире Ђукић „Југо“, на

кон премијере у Београду, овдашња публика видеће у Спомен-парку „21. октобар“, у петак, 24. децембра, у 18 часова. Овај по-

лучасовни документарно-играни филм прича је о животном путу популарног југића који је, пре две године, престао да се производи. Редитељка је Мира Ђукић, монтажер Срђан Топало, аутор музике Огњен Милошевић, а директор фотографије Крагујевчанин Александар Павловић. „Југо“ је настао у продукцији „Кисело дете“, која се прославила филмом „Тилва Рош“, тинејџерском драмом која је, као представник српског филма, проглашена најбољим филмом на 16. Филмском фестивалу у Сарајеву. Иначе, на крагујевачкој премијери, публици ће се обратити Младен Средојевић, Драгомир Краговић, Душана Вардачич, Живан Обрадовић и Славољубка Славковић.

У уторак, 28. децембра, у сали Прве крагујевачке гимназије, у 20 часова, заказана је дуго очекивана и најављивана премијера анимираног филма Војина Васовића „Сваких пет минута“.

Овај филм, који је рађен без речи, како би лакше комуницирао са најширом публиком, заправо је метафорична прича о вечној тежњи уметника да добије својих пет минута под сунцем. Прича је смештена у својеврсну „чекаоницу за уметнике“, где сваки од њих доласком на ред пролази кроз врата из-

над којих му се одбројава време. Из врата је провалија кроз коју ликови падају незаустављивом брзином.

Идеја филма говори о уметности која опстаје и уметницима који нестају. Сваки лик у филму је, заправо, човек-медиј па, уместо глава, јунаци имају новине, телевизор, радио апарат и монитор компјутера. Циљ овог филма је да прикаже хиперболисану слику свакдашњег уметника, узалудне сујете и заноса стварања. Сви они имају потребу да падну да би за-право летели. На тај начин њихова потреба за стварањем представља-на је као борба за опстанак у лету,

а њихова потреба за славом - пад ка дну.

Под диригентском палицом Ва-совића радио је креативни тим, који чине аниматори архитекте и графички дизјанери, први пут у додиру са анимацијом. Главна снага у прављењу филма био је Никола Степковић (пртеж и директор анимације), који је сарађивао са још неколико аниматора: Немањом Степковићем, Срђаном Стевановићем и Данијлом Павићем. Кад је слика била готова, све конце у рукама имао је Владимира Керкез, који потписује оригиналну музику и дизајн звука.

М. Ч.

ПРОШЛОСТ КРАГУЈЕВЦА ОД 1180. ДО 1830. ГОДИНЕ (4)

Седиште лепеничке нахије и дистрикта Краљевине Србије

Пише
Живојин
Андрејић

У периоду пре Првог српског устанка, од 1740. до 1804. године, Крагујевац је седиште нахије Крагујевац или Лепеница. У време аустријске власти (1718. до 1740. године), када је под патронатом бечке круне обновљена „Краљевина Србија“ са Београдом као престоницом, Крагујевац је постао седиште врло пространог дистрикта под командом Станиша Марковића-Млатишуме. Пре тога времена, све од краја 15. века, Крагујевац је седиште Лепеничке нахије под управом турског кадије и сераскера као војног заповедника.

Крајем 18. века, 1797. године, помињу се три крагујевачка кнеза: Киррос (Бира), Јовица и Радул и Ђука, кнез Мораве. Кнез Ђука је, по свему судењу, потоњи кнез лепеничке нахије, Ђука Филиповић из Јагњиља.

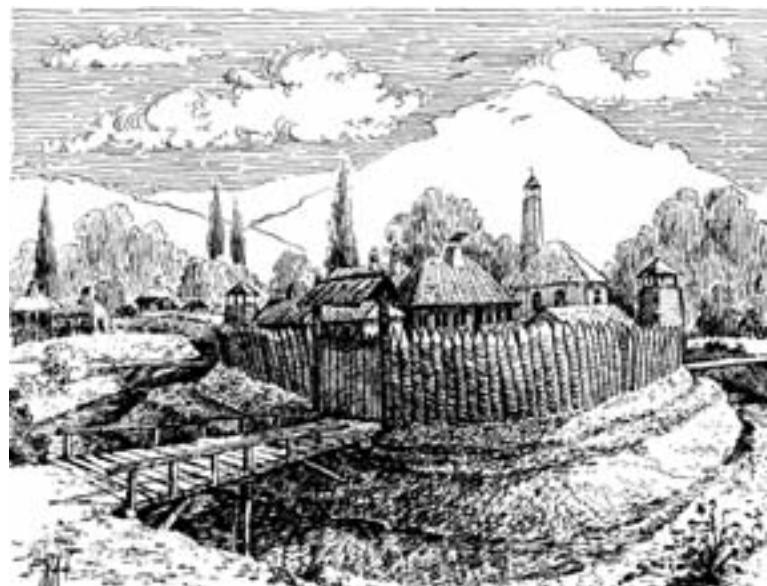
У време припреме за рат против Турске, аустријске власти су пре 1788. године слале своје прерушене официре да прикупљају податке о сабирајачима, мостовима и насељима. Кроз Крагујевац је прошао Митесер 1784. године. Он је забележио да је Крагујевац трговиште у коме је 164 турске и 32 хришћанске куће, са 3 пекаре, 5 великих ханова, каменом цамијом и каменим мостом. Кроз трговиште противче „поток Лепеница... са каменим дном“, чија је вода чиста и погодна за пиће, али се може прегазити само ван вароши. Обронке Метиног брда у Бресници, које доминира градом, назива Грибице (Gerbicze) и ту је, каже, као да гледа у неку карту, уцртана стара црква. Велики караван-сајај се налазио у горњем делу чаршије (на месту данашње Паште), а други на месту хотела „Дубровник“. Крај Лепенице и Ждralице биле су воденице крагујевачких ага и бегова.

У време аустро-турског рата 1788. године српски фрајкори под Кочом Анђелковићем напали су и заузели Крагујевац, у коме су убили доста Турака и попалили многе турске куће. У Крагујевцу је пуковник Михаљевић успоставио логор за пешадију, коњанике и артиљерију. Кочи се придржио пол. Борђе Николајевић из Крагујевца са људима из крагујевачке нахије. По томе произилази да је у Крагујевцу и у то време постојала црква. То је, по свему, она коју помиње Митесер на падини Грибице - Метиног брда.

Убрзо су турске трупе поново ушли у Крагујевац. Крајем 18. века у Крагујевцу је било и Срба занатлија и трговаца. У овом рату је учествовао Крагујевчанин, фрајкорски потпоручник Мирко Јовановић. У пописима фрајкора сачињених у Срему 1787-88. године, при кампањи и врбовању Срба за рат против Турске, нема Крагујевчана.

■ Пет имена Крагујевца

Посебно интересантна је Милерова карта сачињена 1788. године. На њој се појављује чак пет насеља или утврђена под именом Крагујевац или слично. На простору данашњег Крагујевца, али на десној обали Лепенице, чак нешто одвојено од ње, поред речице Сопенице, налази се велика паланка Кнагојава са ознаком за панађур. У брдима близу изворишта Сопенице на десној обали је село Островица. Други Крагујевац се налази на ле-

ТУРСКАП АЛАНКА, П РЕМАЖ АНДРЕЈИЋУ

војобали у горњем току Лепенице са ознаком града. Трећи Крагујевац, обележен као село, налази се на приступу Груже, где је јужно од њега означена граница из 1718. године. Четврти град Крагујевац је северно од Парадића и Ђуприје, овог пута на левој обали реке Bossava. Ова река се улива у Мораву где се налази село Воиница, данашње село Војска. То значи да је овај Крагујевац, највероватније, био на простору села Мачевица (у Ресави).

У једном запису код Даничића помиње се кадија у Крагујевцу 1762. године. У Крагујевцу је седиште кадијука и 1745. године. У време побуне јаничара, 1762. године, по Шумадији се скривао београдски паша Ђуприлић. При повлачењу пред Турцима 1737. године у Крагујевцу је краће време боравио патријарх Арсеније са 3.000 војника из Брда. Постоји недовољно утемељени податак да је патријарх наставио пут ка Војводини преко Раче. После повратка мањег броја Турака и насељавања већег броја јаничара, у Крагујевцу је уништено аустријско утврђење и затрпан одбрамбени шанац. У Крагујевцу се досељава и већи број Срба, као и Цигана, Цинцира и Јевреја. Одредено је да приходе вароши Београд, Сmederevo, Ваљево, Ресава, Голубац, Чачак, Ужице и Крагујевац убира београдски везир.

После аустро-турског рата 1716-1718. године, од стране аустријске круне, а не под патронатом Угарске, извршена је прокламацијом обнова српске средњовековне државе под називом Краљевина Србија. Београд је проглашен за њену престоницу и

приступило се градњи јавних објеката у европском стилу. Дошло је и до обнове Крагујевац који постаје седиште истоименог дистрикта. Под командом аустријских војних инжењера изграђено је код камене ћуприје утврђење по Вобановом систему, тврди се, већ 1718. године.

На карти Хоманових наследника из око 1730. године убележено је место Крагоје, а на рубном делу је приказано невелико утврђење Кракојевац поред реке Лепенице. Оно је окуружено шанцем који је испуњен водом, пошто је повезан са Лепеницом. На северном канали је био мали мост и једна капија које штити мања дрвена кула. Камени мост на Лепеници са капијом штити друга кула. На источној страни била је још једна кула. Утврђење је саграђено од профилисаних земљаних насила и палисада, а обухвата велики муселимов конак са једном шталом и петокуполном црквом. Заправо, стара камена цамија, некадашња црква, поново је претворена у хришћански богомољу. Ово утврђење са каменим мостом било је на Лепеници, испод Метиног брда и Бреснице, на старом путу за Јагодину.

Трифуновић је дosta уверљivo одредио локацију овог шанца код моста на Тргу народног фронта. Као упоредну величину користио је димензије цркве која су 15 x 15 метара. Утврђење је било око 110 метара дужине и 50 метара ширине. Међутим, ако се погледа скица утврђење са шанчевима, било је дугачко 150, а широко 100 метара. Шанчеви су били широки од 5 до 10 метара, а дубоки најмање два метра.

Од 1728. године Крагујевац је и седиште каталаната српске милиције. Александар Виртембершки описује Крагујевац 1720. године као раскрсницу где се стиче неколико важних путева. Он предлаже да се исели милиција из града и доселе цивили и трговци и на тај начин постане уносно место. Паланка од палисада у Крагујевцу је имала раније четири куле које су уништене. Ту је боравио српски оберкапетан Станиша Марковић-Млатишума. У то време је капетан Станиша приступио обнови и новом живописању цркве Св. Николе манастира Драче.

Цамија „турецка“ била је претворена у цркву посвећену Св. Ваведењу и освештана на Сретење 1724.

године од стране ваљевског епископа Доситеја Николића. Први крагујевачки свештеник је поп Радосав, а протопоп Вуле Ђорђевић који је рођен у „Скендерији у селу Вајкојевићи“. Вуле је учио у манастиру Шудикову, а рукоположен је од патријарха пећког Мојсеја 1710. године. Са фамилијом је дошао у „шанац Крагујевац“ 1721. године и ту је служио већ 12 година. То значи да је цамија претворена у цркву од стране оберкапетана Станиша Марковића Млатишума 1721. године, када је саграђен и шанац. Станиша је саградио и цркву Св. Томе у Грошици. Осим цркве у Крагујевцу се у то време помиње у турском попису и 1565. године.

тао у другој половини 16. века. Тако је сматрао и Милоје А. Павловић: „Заснован пре три века...“. Међутим, Крагујевац се помиње у турским пописима из друге и прве половине 16. века. За време владавине Мурата трећег 1574-1595. године вароши има 203 мусиманске куће и 29 хришћанских. Крагујевац се помиње у турском попису и 1565. године.

■ Турска касаба са хришћанском црквом

У попису из 1536. године Крагујевац има статус касабе у којој постоји дервишка текија, караван сарај, хамам, мектеб, цамија и више месцида – махалских богомоља. Помиње се часна цамија коју је подигао Мустафа-бег, син Бали бега. Мусимански део је био одвојен од хришћанског, који се налазио на десној страни Лепенице. На десној обали Лепенице хришћанска махала-џемат имаје своју цркву. То је, по свој прилици, бити она коју помиње и Митесер крајем 18. века на падинама брда Грибце – Метиног брда.

Крагујевац се помиње у турском попису из 1528. године са 39 кућа влаха – сточара. У њему је 10 мусиманских кућа од којих су две ислаамизирane. И у пописима за 1516, 1528. и 1560. Лепеница је нахија. Попис из 1523. године бележи у Лепеници мезгу Доњи Граџац, што значи да је село напуштено и да се имања обрађују са стране. У попису из 1525. године у Лепеници се бележи село Горњи Граџић, у коме се помињу са

ПЛАНК РАГУЈЕВАЧКОГША НЦА 1718. ГОДИНЕ

мухафиза и најб београдског муле. Крајем 17. века, сматра Радовановић, на месту старе цамије подигнута је нова од тесаног камена са високим минаратом.

Два насеља под именом Крагујевац је на својој карти и Хоман 1691. године. Данашњи Крагујевац је приказан као Kragojevatz, мања паланка - утврђење од палисада на левој обали Лепенице, у њеном горњем току, а у његовој близини је на мањој речици истоветно утврђење Ostromica за које би се могло рећи да је на простору данашње Грошице. Други Kragojevatz налази се на левој обали реке Rosani, северно од Парадића и Ђуприје. Каза Крагујевац у оквиру истоименог кадилука помиње се 1684. године.

У 17. веку кроз Јагодину Цариградским друмом пролази Xaçi Kalfa и као важно помене да је Крагујевац један конак даље од главног пута. У „Врдничком поменику“ помиње се „нахија и мјасто Крагујевац“. Пошто је манастир Врдник основан у 16. или 17. веку, Тоша Радивојевић је тврдио да је то први помен Крагујевца и да је, према томе, на-

мо Петар и Милша, синови Крагоја, како је првео Аличић, а може бити Крагуја.

У турском попису из 1486-1487. године помиње се сераскер Лепенице Ахмет Бозаци са преко сто војника и пратиоца који су сви Срби. У преводу Еме Миљковић Ахмет презива се Бозкурт. Он има свој тимар од шест села и једне мезре. Зеамет Лепеница је у рукама Мустафа-бег чешнигара у оквиру кога су тимари Ахмеда Илијаса, сераскера Лепенице и Милоша сина Радивоја. Ахмед је по свему ислаамизиран, а његов отац се звао Илија. То би значило да је Илија био бивши српски феудалац у Лепеници, чији је син ислаамизован задржао претходну власт и поседе. Берат за попис влаха у Сmederevском санџаку 1489-1491. године наводи и нахију Лепеницу. Куће у Лепеници биле су земунице, а потом се граде брвнаре. Међутим, не каже се где је боравио сераскер Лепенице. Интересантно је да се у истом попису област Раче, Јасенице и Осанице не налази у саставу Лепеничке нахије, већ су пописане као посебне нахије.

Наславиће се

САТИРА

БАЛКАНСКИ ПРИРУЧНИК

Еластичност адногв ека

Најновији предлог дужине пензијског стажа подразумева невероватну креативност којом ће се омогућити запосленима да раде и послесмрти.

Предностхр оничне проблематике

Ђавола би нам проблем био тако добро знат и лако препознатљив да смо ми одмах пожурили даму на ђемор ешење!

Дуго чекивани притисак

Солидарну одлуку посланика, који не желе веће плате у овој ситуацији, народ је дочекао са сумњом. Можда они неће, ал да видишк ади хпр притисну!

Значајло шегк валитета

Доливено уље на ватру је лошег квалитета и пуно је воде. Оно чак изазива пртеже атре!

Примесе вольнела лодушности

Ако бих заиста могао да бирај по својој воли, ја се као бирач не бих опште зјашњавао!

Проширенис тепен идентификације

Чим човек упозна себе, стиже право да се оправдано осећа као некодруги.

Лакоћа пр едвиђенет ежине

Основно је питање како да млади кадрови најлакше дођу до посла.

Јакоте шко!

Персоналнис тепен подношљивости

Нема дилеме, и у демократији нас чека благостање које ће бити различито изражено, у зависности од тога колико се може подноси.

Напраснаха ртија од вредности

Море, да видиш како човека притера ненадано. Тада и најпростији тоалет-папир постаје хартија од вредности!

Факторо бјективног изненађења

Немојте се чудити ако вас стварност изненади баш данас кад јој се најмање надате!

Рашапа ПЕШ

■ Сањао сам тринаесту плату. Вероватно ће десета каснији месец-два!
■ Родило се! Ваља га извести на европски пут!
■ Да ли нас пилот-пројекти дижу у вис или нас вуку ка земљи?!
Ивко МИХАЈЛОВИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Власт подстиче толеранцију међу грађанима. Да науче да је трпе!

Александар ЧОТРИЋ

Акције

Отишао сам у Агенцију за приватизацију.

- Добар дан! Ја дошао да упити шемајају јеа кције!

Дали су ми неки упитник који сама коју пунио.

- Господине, направили сте предвид - обавештео ме је Службеник док је прегледао упитник. - Нисте написали име фирме у којој радите.

Одмахнуо са мр уком.

- Ја никде не радим.

- А где сте радили?

- Никде - био сам јасан.

Службеник је преправљао мој формулар.

- Направили сте грешку и у рубрини "године радног стажа", приметио је даље. - Написали сте "нула".

- То није никаква грешка - на смешио сам се. - С обзиром на то да никад нисам радио, логично је да немам ни радни стаж!

Службеник је изгледао мало забуњен.

- Знате, господине, Ви никде не радите, никада нисте радили, немате радни стаж... Како ми можемо да Вам помогнемо?

Повисио са мг лас.

- Не занима ме! Ја сам завршио факултет у року, и од тада сваког месеца долазим на Тржиште рада, још док се звало Биро за запошљавање. Дакле, пуних двадесет пет година ја попуњавам разне и разноразне формуларе, јављам се на СВАКИ оглас, ишао сам на више од пет стотина различних интервјуја, тестирања и разговора за посао... Дакле, тражим своје акције!

Службеник је све то пажљиво записао, дуго нешто рачунао, и на крају ид аопо тврду.

Тако сам постао акционар Тржиштар ада.

Слободан С ИМИЋ

Рекао би и наш вођа: - Држава то сам ја. Али неће да минимизира своју личност!

Александар ЧОТРИЋ

Кол центар

Постоји безбрз телефонских бројева које можете свакодневно да окрећете не би ли искамчили неку награду. Чак и ако вам се посречи да нешто освојите, вредност награде ће, вероватно, бити мања од цифре која ће вам се кезити са наредног телефонског рачуна. Док сте чекали да вас оператор укључи, импулси су се намножавали брзином коју само најсавременије телекомуникационе машине могу да региструју.

И држава се осавременила, па је, пратећи трендове, и сама организовала наградну игру. У ту сврху је организовала својеврсно такмичење, нешто између скривалице и слагалице, под називом "Потера за Ратком". При том нас чашћава, па је телефонски позив бесплатан. Претпостављам да је тешко добити везу јер су сви оператори заузети. Поред оптерећене линије, проблем је и што има само главну премију, а од утешних награда ништа. А, било би поштено да и неки учесник, који се највише приближио у игри "топло-хладно", добије макар путовање у Холандију.

Прочитала сам негде, ових дана, како је и Влада Србије решила да отвори кол центар. Наши министри су толико заузети и претрпани послом, па не знам како ће успети да одговоре на много бројна питања грађана. Мада не сумњам да ће најавица народа бити велика. Или ће то све да одрађује аутомат. Па, кад се мало боље размисли, каква нам је Влада, можда је аутомат и најбоље решење. Ма, и за Скупштину би ово било идеално решење. Посланици, ионако, више немају никаквог контакта са онима који су их изабрали.

И, тако, позовете број фамозног кол центра Скупштине Србије, на пример, , а са друге стране чујете:

"Сви оператори су тренутно заузети изгласавањем нових закона и забрана, али ако желите да и ви, попут њих, бар једном пробате нешто преко везе, останите на истој и притисните тастер један.

Ваш позив је евидентиран, а разговор се, како обичаји налажу у овој држави, снима. Једино што смо сада унели новину, па вас о томе обавештавамо. Сви оператори су и даље заузети. Тренутно се интезивно баве анализом резултата о забрани пушења и упоређивањем статистичких података концентрације дуванској дима пред уласком у пословне објекте са ширином шара на пнеуматицима, измереном у протеклих десет дана на путевима Србије. Ако желите даљи наставак Скупштине, притисните тастер два.

Хвала на поверењу. Оператори тренутно резервишу аранжмане за зимовање, па нису у могућности да вам се јаве. Уколико се слажете да се посланицима и државној администрацији повећају плате, притисните тастер три. Ако сматрате да треба снизити цене услуга у скупштинском ресторану, притисните тастер 4. Уколико имате још неки инвентиван предлог за побољшање стандарда републичких посланика, притисните тастер пет.

Хвала што сте одабрали тастер са бројем пет. Тиме сте аутоматски одредили да само аутомобили пете серије могу доћи у обзор када их посланици буду куповали са новогодишњим поступом. Уколико желите да учествујете на телефонској седници Скупштине, притисните тастер 6. Ако желите да ступите у контакт са председницијем Скупштине, притисните тастер 9.

Хвала што сте одабрали тастер девет. Председница Скупштине је тренутно заузета четовањем са својим пацијентима преко Фејсбука, али вам, свакако, захваљује на одабиру тастера 9. Тиме сте јој умногоме помогли и пресудили да убудуће фарбу за косу раствара деветопроцентним, а не дванаестопроцентним хидрогеном. Уколико желите да се прода Телеком, притисните тастер седам, уколико желите да падне Влада, притисните тастер осам.

Хвала што сте продали Телеком. Оператори су заузети међусобним свађањем и нису у могућности да вам се јаве. За повратак на главни мени, притисните нулу.

Хвала што сте учествовали у раду Народне скупштине. Уколико ипак желите разговор са оператором, останите на чекању. Време чекања је ограничено вашим дозвољеним минусом по текућем рачуну. Како на истом више немате новца на распорадању, време чекања вам је истекло.

Хвала на позиву у име свих оператора државе Србије.

ЛЕПА ЈЕЛА

Горан Миленковић

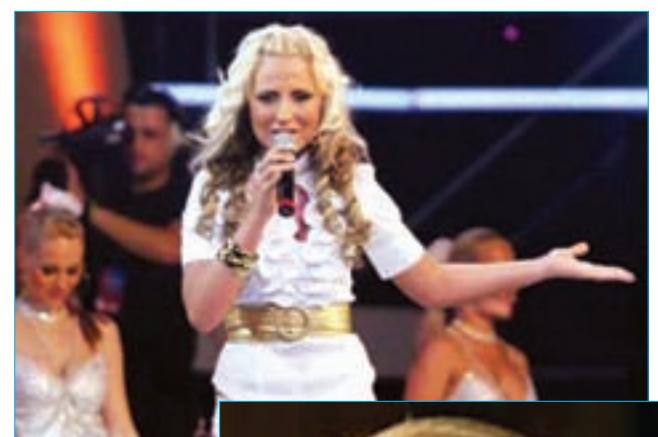
ОДВАЛЕ

СРЂАН ДРАГОЈЕВИЋ, редитељ, одскора члан Главног одбора Социјалистичке партије Србије:
- Слободан Милошевић је на првом месту био по родичанчо век.

ВЕРИЦА РАКОЧЕВИЋ, модни креатор:
- Често пољубимсме бе у знак захвалности што сам у животу радила као жена и као мушкарац.

КАТАРИНА ЖИВКОВИЋ, „Грандова” певачица и учесница „Фарме”:
- Нисам ја из Зимбабвеа да бих водила рачуна о падежима. Ја сам, бре, из Лесковца.

ДРАГАНА КАТИЋ, водитељка на ТВ Пинк:

- Мој син Бојан, кад је имао пет година, пожалио се васпитачици: „Ја толико мрзим када ми се гађице увуку у гузу. Уопште не знам како мама стално носи гађице увучене у гузу, како то може да издржи, а никад их не вади”.

КАТАРИНА ВУЧЕТИЋ, манекенка:

- Срећа је када гледате досадан филм, а умирате од смеха јер сте поред особе коју волите. Срећа је и када неко у попа ноћи прође поред вашег прозора и застане само да вам види осмех.

ДЖОРДЖЕ АМАДАНОВСКИ, певач:
- Никада се нећу оженити. Виђам се са људима од двадесетак година, али не иде да такву доведем кући кад ми ћерке имају по толико.

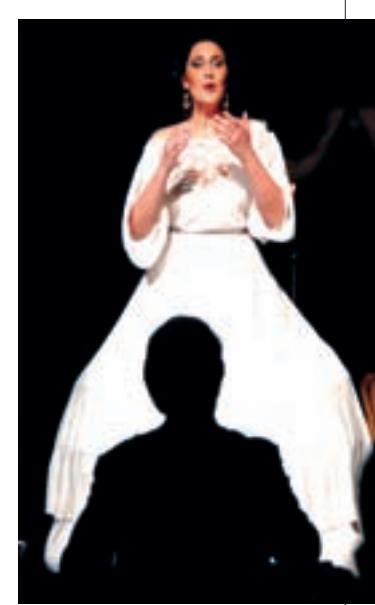
МАЈА НИКОЛИЋ, певачица:
- Ја никада немам трему, јер сам се родила без тог осећаја.

РАСИМ ЉАЈИЋ, министар за рад и социјалну политику:
- Људи у Србији више верују учесницима „Фарме” него члановима В ладе.

**ЗУМ
Милош Ињатовић**

Лутка -
модел за
чију
стабилност
гарантује
лепљива
трака

Сцене са премијере крагујевачке „Травијате”, за коју се тражила карта више

Да ли чува, чека или лута

Требало је само мало снега за велико задовољство

Програми

ТЕЛЕВИЗИЈА КРАГУЈЕВАЦ

ТВ ПРОГРАМ
од 23. до 29. децембраЧетвртак
23. децембар

ХРОНИКА

19.00 Хроника 1
08.45 Најава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Мајстор и Маргарита р.
10.00 Кухиња р.
10.30 Путујће приче р.
11.00 Бени Хил р.
11.30 Моја породица р.
12.00 Вести
12.05 Кухиња р.
12.25 Кухиња р.
12.35 Купуџа у цвећу р
13.00 Мајстор и Маргарита
14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм
15.30 Криминал у Русији
16.00 Вести
16.05 Ти си моја судбина р.
16.45 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Преломна танка
20.30 Приче из књижаре
21.00 Хроника 2
22.00 Хроника 2
22.30 Криминал у Русији
00.00 Вести
00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
24. децембар

ПРЕЛОМНА ТАНКА

20.00 Преломна танка
08.45 Најава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Седница Скупштине ГРДА
10.00 Кухиња р.
10.30 Кухиња р.
11.00 Вести
12.05 Кухиња р.
12.25 АБС шоу р.
12.35 Купуџа у цвећу р
13.00 Мајстор и Маргарита
14.00 Стане ствари р.
15.00 Цртани филм
15.30 Криминал у Русији
16.00 Вести
16.05 Ти си моја судбина р.
17.00 Моя Шумадија
18.00 Fashion Files р.
18.30 Отпето власти
18.40 Препознај Европу
18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Лек из природе
20.30 Илузиониста
21.00 Концерт РТК
21.45 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 АБС шоу
23.30 Криминал у Русији
00.00 Вести

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
25. децембар

ПИТЬ

23.00 Замагљена свест
08.45 Најава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Радознalo опледало р.
10.00 Кухиња р.
10.30 Ноксат р.
11.00 Ноксат р.
11.30 Улови трофеј р.
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
12.25 Кухиња р.
12.35 АгроДневник
13.00 Шолинг авантура р.
14.15 Јадран-Олимпија-Лубичац (снимак кош. утакмице)
16.00 Вести
16.05 Краљевско венчане
18.00 Доклар, Ноксат
18.30 Улови трофеј
18.50 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стаклено звено
20.30 Кина-Пут змаја р.
21.00 Концерт РТК
21.45 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 Култура
23.00 Луди пси и Енелези
00.00 Вести
00.30 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља
26. децембар

СТАКЛЕНО ЗВОНО

20.00 Стаклено звено
08.45 Најава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Кина-Пут змаја р.
10.00 Кухиња р.
10.30 Радознalo опледало
11.00 Радознalo опледало
11.30 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
12.25 Кухиња р.
12.35 АгроДневник
13.00 Стаклено звено р.
14.00 Викенд програм Шолинг авантура р.

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак
27. децембар

Россия

23.30 Криминал у Русији
08.45 Најава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Мајстор и Маргарита р.
10.00 Кухиња р.
10.30 Fashion files р.
11.00 Бени Хил р.
11.30 Кухиња р.
12.00 Вести
12.05 Кухиња р.
12.35 Кухиња р.
13.00 Мајстор и Маргарита
14.00 Радијан-Спартак-Суботица (снимак одб. утакмице)

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак
28. децембар

Суграђани

20.30 Суграђани
08.45 Најава програма
09.00 Вести
09.05 Мајстор и Маргарита р.
10.00 Кухиња р.
10.30 Приче са острва р.
11.00 Бени Хил р.
11.30 Мајстор и Маргарита
12.00 Вести
12.05 Кухиња р.
12.35 АгроДневник
13.00 Мајстор и Маргарита
14.00 Радијан-Спартак-Суботица (снимак одб. утакмице) р.

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда
29. децембар

СЕРВИС КОМУНАЛНИ

20.00 Комунални сервис
08.45 Најава програма
09.00 Вести
09.05 Мајстор и Маргарита р.
10.00 Кухиња р.
10.30 Галенов свет р.
11.00 Бени Хил р.
11.30 Мајстор и Маргарита
12.00 Вести
12.05 Кухиња р.
12.35 Култура р.
13.00 Мајстор и Маргарита
14.00 Петрова 92 р.
14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Криминал у Русији р.
16.00 Вести
16.05 Ти си моја судбина р.
17.00 Мозаик
18.00 Галенов свет
18.30 Мобил Е
18.40 Препознај Европу
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Радијан-Спартак-Суботица (снимак одб. утакмице)
21.00 Ти си моја судбина
22.00 Хроника 2
22.30 Бени Хил
23.30 Криминал у Русији
00.00 Вести
00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa

regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona.
Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, а repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona,
premijera понедeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno,
radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00
best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima:
07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 НЕДЕЉОМ

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj –
muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona.
nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...)
premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Odeljenje za ubistvo" (Jedna od najgledanijih Američkih serija)
Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

"Godine prolaze" (Kultni sitcom, koji je osvojio ceo svet).
Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVI

subota 20.00
nedelja 17.15
nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

Градско веће, на основу члана 27. Одлуке о Градском већу („Службени лист града Крагујевца”, број 22/08 и 15/09) у вези члана 56. ст. 1. и 3. и члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије” број 129/07) и Одлуке о расписивању јавног огласа за заменика начелника Градске управе за финансије, број : 111-216/10-V од 16. децембра 2010. године, дана 16. децембра 2010. године расписује

ЈАВНИ ОГЛАС

за заменика начелника Градске управе за финансије

I

Расписује се јавни оглас за постављање заменика начелника Градске управе за финансије.

II

За заменика начелника Градске управе за финансије, може да конкурише лице које испуњава :

Опште услове и то:

- да је држављанин РС;
- да је пунолетно;
- да има општу здравствену способност;
- да није под истрагом и кривично осуђиван.

Посебне услове и то:

- завршен економски или правни факултет, положен испит за рад у органима државне управе и најмање пет година радног искуства у струци

ПОСЕБНА НАПОМЕНА: Под завршеним факултетом, у смислу одредаба овог поглавља, не подразумевају се факултети са трогодишњим студијама.

III

Уз пријаву на јавни оглас, као доказ испуњености услова из поглавља II ове Одлуке, кандидати подносе следећу документацију:

1. Извод из матичне књиге рођених
2. Уверење о држављанству,
3. Оригинал или оверену фотокопију дипломе о завршеном факултету,
4. Оверену фотокопију радне књижице,
5. Оверену фотокопију потврду о положеном стручном испиту за рад у органима државне управе или положеном правосудном испиту,
6. Уверење да се не води истрага за кривична дела,
7. Уверење да лице није осуђивано за кривична дела,
8. Уверење о општој здравственој способности и
9. Лична и радна биографија.

IV

Рок за пријављивање на јавни оглас из поглавља I је 10 (десет) дана од дана јавног оглашавања у средствима јавног информисања.

Пријаве на јавни оглас из поглавља I са комплетном документацијом слати у затвореној коверти Градском већу, са назнаком: „За Комисију за избор кандидата за заменика начелника Градске управе за финансије „Пријава на оглас за заменика начелника Градске управе за финансије“ Слободе број 3, 34000 Крагујевац. Пријаве из става 1. овог поглавља могу се доставити путем поште или лично у канцеларију 205 - II спрат у згради коју користе органи Града, Трг Слободе број 3 Крагујевац.

V

Комисија за избор кандидата за заменика начелника Градске управе за финансије ће у року од 18 дана од дана јавног оглашавања извршити избор кандидата за заменика начелника Градске управе за финансије и Градском већу доставити предлог на одлучивање.

Poštovani! Propala Vam je kada?

(izgrevana, pukla, rupičasta, pohabana boja ili bilo koji drugi deformitet)
Mi u vašu dotrajalo **kadu ugrađujemo novu**, istog oblika, dimenzija i boje.
Nema razbijanja pločica, nema prašine, nema galame, izvoljevanja i ucenjivanja kvazi-majstora.Nije bitno od kog materijala je Vaša postojeća kada.

Celokupan posao završavamo za **2-3 sata**.
Ovim izbegavate mukotrpoно трајење каде по продавницама,
troškove transporta,troškove вађења stare каде i уградње нове.

Za sve bliže информације јавите се на телефон
063/657-290 od 08h do 15h

i svaki проблем с Vašom kadem biće rešen!!!

S Z R
POLIMAG
063/657-290

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

СТАНОВИ					
Центар 25,2 м ² , IV сп, цр	31.000	Аеродром 78 м ² , II сп, цр	68.000	Центар 118 м ² , 1 а, гас	90.000
Центар 29,56 м ² , V сп, цр, нов	30.000	Ердоглија 24+6 м ² , III сп, цр	23.000	Центар 120 м ² , 2 а, цр	130.000
Центар 31 м ² , I сп, гас	35.500	Ердоглија 25 м ² , I сп, цр	28.000	Ердоглија 50 м ² , 4 а	80.000
Центар 35 м ² , III сп, цр	33.000	Ердоглија 33,27 м ² , I сп, цр	33.000	Ердоглија 90 м ² , 2 а, цр	110.000
Центар 38 м ² , III сп, та	33.000	Ердоглија 35,5 м ² , II сп, цр	34.000	Пивара 50 м ² , 2,88 а	28.000
Центар 38 м ² , IV сп, цр	35.500	Ердоглија 40 м ² , IV сп, гас	32.000	Пивара 58 м ² , 2,5 а	43.000
Центар 40 м ² , VI сп, цр	37.000	Ердоглија 45 м ² , в. приз., цр	43.000	Пивара 100 м ² , 3,7 а	90.000
Центар 40 м ² , в. приз., гас	40.000	Ердоглија 50 м ² , I сп, гас, нов	50.000	Пивара 120 м ² , 3,85 а	80.000
Центар 45 м ² , пр, цр	45.000	Ердоглија 52 м ² , в. приз., гас	43.000	Бресница 50 м ² , 4 а	40.000
Центар 51 м ² , I сп, цр, лифт	48.500	Ердоглија 53 м ² , V сп, цр	42.000	Бресница 72 м ² , 2 а	35.000
Центар 63 м ² , V сп, цр	57.000	Ердоглија 61 м ² , III сп, цр	56.000	Бресница 210 м ² , 8,7 а	100.000
Центар 70 м ² , пр., цр	60.000	Ердоглија 67 м ² , I сп, цр	64.000	Багремар 60 м ² , 3 а	32.000
Центар 84 м ² , II сп, цр	85.000	Ердоглија 69 м ² , I сп, цр	63.000	Багремар 70 м ² , 3 а	60.000
Бубањ 29 м ² , II сп	31.000	Ердоглија 80 м ² , V сп, цр	70.000	Багремар 127 м ² , 4,34 а	43.000
Бубањ 30 м ² , I сп, цр	30.000	Палипуне 62 м ² , III сп, цр	52.000	Виногради 310 м ² , 5,5 а	160.000
Бубањ 35 м ² , V сп, та	32.000	Звезда 42 м ² , II сп, та	30.000	Аеродром 52 м ² , 2,5 а	30.000
Бубањ 38 м ² , VI сп, цр, нов	35.500	Мала вага 55 м ² , II сп, цр	48.000	Сушица 50 м ² , 2,5 а	25.000
Бубањ 48 м ² , VI сп, цр	42.000	Мала вага 69 м ² , III сп, цр	63.000	Сушица 100 м ² , 4 а	48.000
Бубањ 54 м ² , в.приз., цр	48.000	Вашараште 28 м ² , III сп, гас	28.000	Вашараште 60 м ² , 2,44 а	60.000
Бубањ 56 м ² , I сп, та	50.000	Вашараште 48 м ² , I сп, гас	45.000	Мала вага 70 м ² , 6,16 а	30.000
Бубањ 65 м ² , VI сп, нов	61.000	Озон-парк 66 м ² , IV сп, гас	58.000	Мала вага 100 м ² , 1,71 а	80.000
Багремар 31,5 м ² , I сп, та	25.000	Озон-парк 76 м ² , VI сп, цр	60.000	Мала вага 200 м ² , 2, а	160.000
Аеродром 20 м ² , пр., цр	23.500	Парк 39 м ² , V сп, та	32.000	Јабучар 120 м ² , 3,76 а, цр	80.000
Аеродром 26 м ² , пр., цр	35.000	Станово 34 м ² , IV сп, цр	27.000	Шумарице 69 м ² , 7,75 а	15.000
Аеродром 36 м ² , II сп, цр	35.000	Станово 53 м ² , IV сп, цр	40.000	Шумарице 90 м ² , 4,91 а, гас	55.000
Аеродром 45 м ² , V сп, цр	38.000	Ц. Радионица 27 м ² , V сп, цр	25.650	Дивостин 50 м ² , 5 а	19.000
Аеродром 44,35 м ² , IV сп, цр	37.000	Ц. Радионица 63,5 м ² , III сп, цр	55.500	Шумарице 125 м ² , 5,5 а	55.000
Аеродром 48 м ² , XI сп, цр	45.000	Ц. Радионица 79,9 м ² , VII сп, цр	65.000	Шумарице 200 м ² , 8 а	110.000
Аеродром 53 м ² , IV сп, цр	42.000	Станово 86 м ² , 6,27 а, гас	45.000	Станово 90 м ² , 4,85 а	33.000
Аеродром 66 м ² , пр., цр	56.000	Центар 39,3 м ² , зај. двор	30.000	Маршић 150 м ² , 10 а	15.000
Аеродром 66 м ² , пр., цр	58.000	Центар 40 м ² , зај. двор	40.000	Баљковач 100 м ² , 15 а	25.000
Аеродром 76,5 м ² , VII сп, цр	58.000	Центар 70 м ² , 4,1 а	77.000	Корићани 100 м ² , 50 а	27.000

ЛОКАЛI	
Центар 17 м ² , нов	40.000
Центар 13 м ² , цр	20.500
Центар 17 м ² , приз., цр	40.000
Центар 30 м ² , приз., цр	150.000
Центар 32 м ²	35.500
Центар 34 м ² , приз	21.000
Центар 400 м ² , приз., цр	договор
Мала вага 179 м ² , пр	162.000
Мала вага 1650 м ² , приз., цр	950.000
Бубањ 21 м ² , приз., цр	35.000

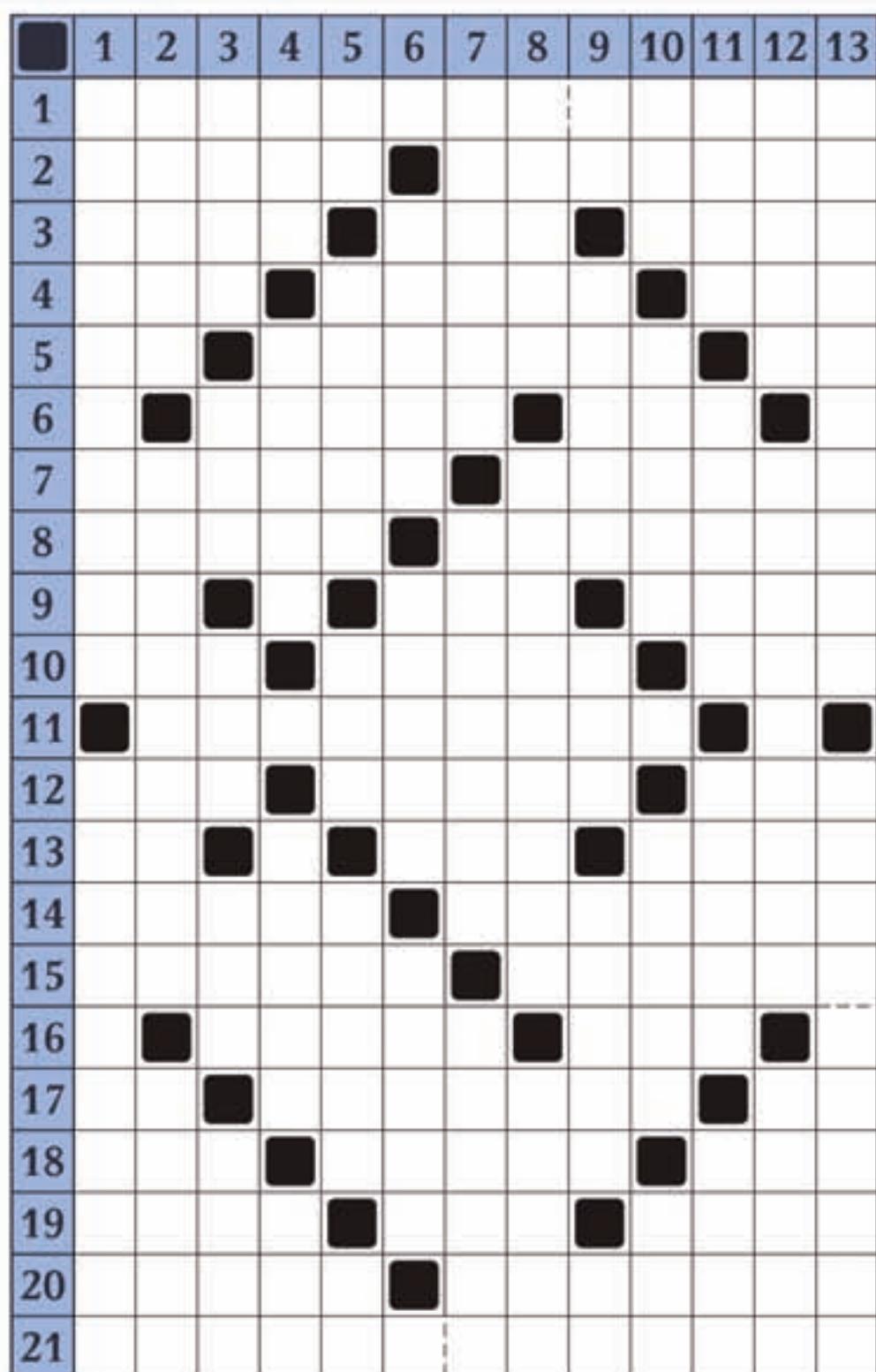
ПЛАЦВИ

Енигматика

СКАНДИНАВКА

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

ВОДОРАВНО: 1. Значајни водени пролаз у Средњој Америци, 2. Коштуњави плодови - Јубавно песништво, 3. Носиоци наследног фактора - Течност у венама - Индонежанско острво у Банда мору, 4. Оружани сукоб - Састанак важних државника - Делови хектара, 5. Симбол алуминијума - Војник у ратној морнарици - Иницијали водитељке Нововић, 6. Неутрон (скр.) - Ум, разум - Прича о боговима - Гаус (озн.), 7. Позив на двојбој - Струњача за борбе у цудоу, 8. Ударац прстом по глави - Торањ уз џамију, 9. Да, јесте - Ампер (озн.) - Свадба - Име глумца Ли Џонса, 10. Ужићани - Један од прстију рuke или ноге - Птица певачица црног перја, 11. Посланик, емисар - Рунда (скр.), 12. Залеђена роса - Старији глумац, Рој - Нафтна индустрија Србије (скр.), 13. Нота солмијације - Округло слово - Потез сечивом - Павле одмила, 14. Изнуђивање уступака неком претњом (мин.) - Град у Србији, 15. Велики зид - Главни град Филипина, 16. Саставни везник - Глумац (стр.) - Шкотски племић - Билтен (скр.), 17. Узвик при скоку - Држава у Африци - Ауто-ознака за Пећ, 18. Име глумца Нолтија - Место у Словенији - Амерички државник, Ал, 19. Име научника Њутна - Мала мера за дужину, нич - Завршна реч молитве, амин, 20. Стас - Кратка маркетиншка порука, 21. Амерички писац ("Америчка трагедија").

УСПРАВНО: 1. Погранична област - Мађоничар, 2. Површина (лат.) - Зверска легла - Део аеродрома (мин.), 3. Град у Француској - Двоје - Микробиолошке игле - Исландски народни спев - Боја играћих карата, 4. Ситни римски новчићи - Товарна животиња - Алт (скр.) - Полудраги камен - У ком правцу, 5. Лична заменица - Група острва у Полинезији - Речца за ућуткивање - Компјутерска извршна команда (улас!) - Упитна заменица, 6. Симбол сумпора - Македонски револуционар, Никола - Грађевински пословођа - Житељ Аоније, Аоњанин - Ризма (скр.), 7. Жабац из "Мапет Шоуа" - Чест назив за становника Милана - Најбољи спортски резултат, 8. Име писца Шоа - Тиранија, тиранство - Комадић распредле гранате, 9. Иницијали композитора Орфа - Мрачан - За полутон повишенa нота "ц" - Помагач хајдука - Предлог: према, 10. Отац (слов.) - Навод туђих речи - Карат (скр.) - Једанаестерац - Administrative Low Judge (скр.), 11. Име глумице Пици - Карташка игра - Метод поступка - Гмизавац, 12. Звук више тонова - Такмичење у нечију част - Велика песничка дела, 13. Запаљење гркљана и душника - Француска глумица старије генерације ("Француске мајке").

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

6	2							1
		4	6					8
5		2	1					
		8			3	7		
			5	6				
4	2		6	3				
			3	1		5		
6		9	4					
2				4	9			

НИВО ТЕЖИНЕ: средњи

		7	3	4	1			
1		4		9	8			
		8						
6		3	1					
8		5			4			
	4	7	3					
			6					
5	9	8			3			
2	7	3	4					

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: стог, вето, елан, теја, икад,nota, има, курсава, он, дилан, лингвист, аколада, аве, аче, ациди, аз, винавер, ајатолах, кери, апа, с, с, амид, столићи, наврат, ј, агостина.

АНАГРАМ: европска унија. ОСМОСМЕРКА: другарство. МИНИ БЕЛА: почетак, опекари, вртирец, ров, зао, ебола, в, дарника, итон, ут, ти, кари, и, бора, столари, смануел.

СУДОКУ: а) 496-718-523, 537-629-184, 281-453-976, 863-297-415, 924-165-738, 175-834-692, 659-372-841, 742-581-369, 318-946-257, б) 785-436-912, 362-195-487, 914-827-563, 491-678-325, 576-342-198, 238-951-674, 843-719-256, 127-563-849, 659-284-731.

Разговарао Саша М. Соковић

Изгледа да су само првотимци Водовода били убеђени да ће прво место у Првој лиги Србије, група Центар, бити резервисано за њих. На најконкретнији начин, играма на кугланама широм Србије, ове јесени потврдили су своју доминацију и сада грабе крупним коракима ка историји тог спорта. И клупском, јер КК Водовод постоји тек две године.

То је и била прилика да о свему поразговарамо са тренером и играчом Владом Ђорђевићем, човеком који је сам по себи куглашка историја, јер већ 32 године обарања његовог рбија.

Први део првенства је завршен да не може боље.

- С обзиром да смо прошле године заузели четврти место у истом рангу такмичења, а да смо били играчи и јачи и комплетнији, мислим да смо ове сезоне, први део, рачунајући и два кола пролећног дела првенства која смо одиграли, направили и више него што смо очекивали. Мада, признајем, наш циљ је и био да никоме не препустимо лидерску позицију.

Скор је врло убедљив.

- Од 11 одиграних утакмица чак 10 смо решили у своју корист. Изгубили смо само од Јбра у Краљеву, на куглани на којој су, због својих специфичности, поражени и далеко јачи тимови, већ година. То свакако не умањује њихову победу, а и пласман одмах иза нас говори да се ради о веома озбиљној екипи и једном од конкурентата у наставку првенства за највиши пласман. Наша предност је у томе, штад од олазена маја го сте.

Како оцењујете конкуренцију?

- На старту првенства знало се да ће нам највећи такмаци бити крушевачки Цар Лазар и поменути Ибар, који се већ дуже година одлично користи на куглашком спорту, као и повратник у овај ранг такмичења Рудар из Костолца, чија је комплетну екипу остало на окупу. Сходно томе смо се и припремали за ове сусрете, а прело-

ИНТЕРВЈУ: ВЛАДАЉО РЂЕВИЋ

Свигле дајуу Водовод

Лидери П рвел и ге С рбије, к углаши В одовода, св ај еп рилика, догодине ће ће и тин овик ражујевачки му н ајелитнијем српском та кмичењу. У к лубусе на дајуд аћ ета кави сходу брзати решавање оруђих п роблема вдашњег углања, о дк ојијх є, свакако, н ајзначајнији едостатак угланеу К ражујевцу

мни тренутак у првенству, што се подизања самопузања тиче, била је баш победа над Рударом у гостима, коју, искрен да будем, нијмо чекивали.

Када сте домаћини, играте у Горњем Милановцу. Хоће ли проблем куглане напокон бити решен?

- Пре почетка првенства причало се да ће се то превазићи постоењем у Дому Војске, што би за нас

значило више тренинга и бољу припремљеност, али и адаптацију куглане по нашој жељи, да се тако изразим, јер знамо колико иде у прилог сваком клубу који "наштетује" услове тако да му, буквально, иду на руку. Разумете шта хоћу дајак јакем.

У супротном, ми тренинзима у Горњем Милановцу, на новој куглани, у неку руку смо хендикепирали, јер су услови исти за домаће и гостујуће такмичаре, тако да предност домаћег

терена нема никаквог значаја. Напротив.

Да се вратимо на куглану.

Првенство Г рада

Паровној венције К углашкоја веза К ражујевца, љочлој је учеу Горњем Милановцу, ау честивују ач еширик ражујевачак луба.

То је једноб итио квалификовано к аој рвн астују юјеојијајкој ашеторији, ч ијиј је рујиг еоз аказанз ай онедељак, 2.7. децембар. Н ајбољиу с војимк ашеторијама, љасирајес ен ар етионално првенство С рбије.

- Да, постоји још неколико могућности. Помињала се нова куглана у хали Друге крагујевачке гимназије, па чак је било и неких приватних аранжмана. Још увек смо, и пак, н ап отчетку.

Међутим, има наговештаја да ће се и то решити, како сам чуо, у најкраћем могућем року. Да не кажем, што пре. И то баш у Другој гимназији која 99 одсто одговара свим потребним условима. Неопходне су само неке мање корекције.

Јавно комунално предузеће Водовод, чије име носите, пружа вам неопходну подршку.

- Наравно, све похвале руководству клуба, које угљавном чине људи из овог предузећа. Како и са ми резултати намећу одређене обавезе, могу да кажем да је све испраћено на прави начин, од тренинга, утакмица, превоза, опреме... А то нису мала средства. Заиста, овом приликом, велика зах

валност и руководству Водовода, чији је, наравно, и ово успех.

Кажете да сте успели са слабијим саставом. Ко чини екипу Водовода.

- Ове године је екипа подмлађена, па је шанса дата Горану Бранковићу, иначе и раднику Водовода, те Марку Маринковићу, који су пружили више него што смо очекивали и веома су заслужни за резултате које смо остварили. Поред њих, свакако, не треба а не по менути Велибора Радовића, одличног куглаша и човека, који је душа тима, као и двојицу Милановчана, Милана Радојичића и Милорада Боровњака. Добре игре ове сезоне пружио је и Зоран Милинковић, и т ој еса став В одвода.

Оно што сада могу још да вам кажем, то је да ћемо у наставак сезоне ући јачи за Момчила Марковића, који се вратио у Крагујевац и чије ће искуство помоћи екипи да забележи сторијски спех.

А то је...

- Пласман у Супер лигу. А ако се реши и питање куглане, уз повратак наших врхунских играча, препрезентативног калибра, који сада наступају за Ниши путеве и Металац из Горњег Милановца, створићемо услове не само да се такмичимо у том рангу, већ и да се умешамо у борбу за сам врх, што би значило и излазак на европскијену.

И не само то. Мислим да имамо могућност да водимо главну реч у српском куглању, а наша предност је то што су сви играчи Крагујевчани, чиме ни један други клуб не може да се похвали. То нам већ сада сви прогнозирају, дају нам подршку, што ће значити много и за експанзију куглања у Крагујевцу у коме постоји четири мушка и један женски клуб.

Да ли ће бити припрема.

- Класичних сигурно не, али у паузи првенства увек су појединачна и паровна првенства, што је нама одлична припрема за наставак такмичења. А с обзиром да је куглање тимски спорт, ово је уједно и прилика појединцима да се искажу и покажу колико вреде. Самим тим, дакле, одржава се и формата кмичара.

БОКС

ПРВОЛИГАШКА ПРЕМИЈЕРА ПРОТЕКЛА У ЗНАКУ ИМЕЊАКА ИЗ БЕОГРАДА, КОЈИ ЈЕ САВЛАДАО НАШ РАДНИЧКИ СА УБЕДЉИВИХ 12:4

Слабо, баш слабо, готово очајно

предност од 5:2, домаћи боксер је стигао до 6:6, али 10 секунди пре краја гост је успео да зада победноснију дарац.

Своју супериорност показао је Јуба Марјановић изузетном борбом са не баш наивним ривалом. Крагујевчани су се ужелели његовог плеса на рингу, па их је он још

једном обрадовао. Ивица Илић је са друге стране разочарао. Савладао га је бивши клупски друг Немања Лукачевић, искористивши огромну предност у дужини руке. Ивица је два једина поена зарадио због досуђене техничке грешке ривалу. Нешто што се давно није видело десило се у борби у сред-

њој категорији. Судија Мијаило вић, иначе бивши боксер Радничког, са три јавне опомене дисковао је домаћег боксера Јанчића. О брадовају је ишиљаји и кола Ранчић у тешкој категорији одличном борбом. Прави фајтер, ударац, почетком друге рунде крењу је у офанзиву, дигао малоброј-

ну публику на ноге, и приморао судију у рингу да прекине борбу послед ругог ројања П ауновићу.

Старт говори да ће се најаве шампионских амбиција тешко обистинити. Наставак следи за викенд, а ривал је Спартак у Суботици.

М. М.

Ремиу Латашору

Фото: М. Јелићовић

Преосталим еиј ремијерног колаг ржавноге кийног та кмичења б оксу змеју Лозници бејтраскес рвсне звезде авршен је оделом бодова, резултатом 8:8. У првомк олус лободанј је ио Старшак.

Субојишик је имаје ивал Радничкому г рујомк олуу субоју, а оредо вој, у Бејтрасу ће је држатис усрети шамоњије Радничкоти Лознице. С лободнај је Ц рвена звезда.